

ÉLETTÜNK

XVIII évf. 11. szám (18. Jahrg.. Nr. 11)

Az európai magyar katolikusok lapja

1986 november

FEJŐS OTTÓ:

Mindenszentek ünnepére

Fiatl barátaimhoz

Halványodnak a szentek a mai rohanó élet sűrített programjainak időtrabló szárguldásában, amely a lelket is, a szentet is kirázza belőlünk. Korunk elvilágiasodott s benne mi is. Ez kisebb baj lenne, ha megtalálnánk a korhoz illő, megvalósítható jámborságot egyénileg és egyházi közösségeinkben egyaránt.

Bár a jámborságnak — fogalomként és tartalmában egyaránt — erőteljesen megavasodott szánkban az ize s lelki szemeink előtt dédnagymamáink jelennek meg jámborságuk gyakorlása közben — amiből mi nem kérünk. Érzéseink minden ize, szála és sugara tiltakozik e „jámborság” ellen, amely érzésünk szerint az idejemúlta jelenségek közé tartozik. Valójában nem is tudjuk, mi a jámborság, talán nem is akarjuk tudni, ne-hogy elmaradottnak tünjünk modern emberek előtt vagy között. Ha pedig nem tudjuk meghatározni, nem ismerjük kívülről-belülről — mert nem is éltük meg — hogyan mondhatunk ítéletet róla?

Miért hozakodok elő a jámborsággal, — idézőjel nélkül, vagyis a valódi jámborsággal és az általunk elvetett, lenézett „jámborsággal” — amikor a szentekről kívánok beszélni, kérdezhetné valaki joggal. Minthogy így hirdeti a cím. Azért, mert a jámborság a szentséghez vezető egyik út. Nem is a legrosszabb, nem is a legnehezebb. Mindenesetre az egyszerű ember útja, legalábbis egyik útja. S így reád is vonatkozik. Ha nem értesz egyet velem, írd meg néhány szóban. Az érdekesebb leveleket — legalább kivonatolva — közöljük lapunkban. (A kivonatolás függ a lapban rendelkezésre álló helytől s a szövegezés hosszától.) Természetesen a harmincéven felüli fiatalok leveleit is várjuk, és kérdéseiket, ellenvetéseiket szívesen megválaszoljuk.

Visszatérve a jámborsághoz, megállapíthatjuk, hogy amit régmódinak tartunk, az a külső formát illeti, amelyet idősebb emberek gyakoroltak. Ellenzésünk egyik oka, hogy nem szoktunk bele abba a formába, és nem abban nőttünk fel. Másik oka: a jámborságot sokan oly feketére, olyan elvetésre méltónak festették előttünk, amitől eleve irtózunk. Gondolok itt a „mindennap templomba szaladó, szemforgató” és hasonló bírálatokra, szólamokra, amelyekkel leszólták a templomba járókat. Nem hiányzott többek között a „kalap- és ruhabemutató tartó” emberek megbélyegzése sem.

Jóllehet senki sem jogosult mások megbélyegzésére — ezt le kell szögezni — e hibával párosult a második: a fenti szólamokat ellentmondás nélkül elhittük. Nem is gondoltunk arra, hogy a dolgoknak utána kellene nézni, -gondolni és -járni, — ha már igénybe vesszük a modern, azaz kritikus gondolkodási módot a magunk számára. Az sem fordult meg fejünkben, milyen oka lehet az illetőnek, terjeszteni a fenti általánosító,

leszóló, befeketítő ítéleteket? Sokan ilyen és hasonló szólamokkal akarták a figyelmet elterelni arról, hogy miért nem ünneplik mély hittől hordozva azt a szentmiseáldozatot, amelyet Jézus Krisztus maga rendelt el — nem saját, hanem a mi javunkra. Ha voltak is — mert voltak — hibák és visszaélések, az nem jogosít fel sem engem, sem más, hogy erre való hivatkozással ne dicsérjem és ne szeressem Istent — például vasárnap a szentmisén. Így nézve rájövünk a hangoskodók „igazának” hamis voltára, amely számunkra is kellemetlen lehet, ha túlságosan hittünk nekik és véleményüket kritikus megvilágítás nélkül tettük magunkévá.

Mert mi is tulajdonképpen a jámborság? A szeretet egyik formája, de főképpen belső tartás, amely különféle fejlődési szakaszokon keresztül — és különböző forrásokból táplálkozva — önünké vagy legalábbis sajátunkká vált.

Az egyik forrás az Istenszeretet. Jézus mondja személyesen „az első és legfőbb törvény: Szeresd Istenedet, teljes szívedből, egész lelkedből és minden erődből” (Mt 22,37, vesd össze Mk 12,31 és Lk 10,27). Ezt meg kell valósítani minden idők emberének. Csupán a formák változnak, de azokhoz nem vagyunk kötve szükségszerűen. Istent szeretnünk kell és ezt meg is kell mutatnunk függetlenül attól, hogyan gúnyolódnak ennek láttán az emberek.

Második forrás az alázat, — ma ismeretlen szó a gyakorlati életben. Ha pedig felhasználjuk, leginkább negatív: alázatoskodó, képmutató, hízelgő értelemben. Pedig az alázat egy roppant egyszerű tény: elismerjük, hogy Isten hatalmasabb nálunk s mi kisebbek vagyunk, mint Ő. Elismerjük, hogy szeret és hordoz bennünket, különösen akkor, ha emberi erőnkkel nem vagyunk képesek valami megoldásra, vagy egy sorscsapás elviselésére. E ténynek beláthatónak kell lennie „józan paraszti eszünkkel” is, nemhogy tanulásban kifinomult értelmünkkel. Igaz, Ádám sem látta be, és — legalább is — olyan akart lenni, mint az Isten. Rá is fizetett! Az még csak hagyján, de mi is fizetjük éktelen nagyra-vágásának kiadós kamatjait: megmaradt számunkra a bűnrehajlás mélyrehúzó kísértése. „Olyan jó bünt elkövetni” — mondta egyszer egy fiatal barátom. A modern idők embere túl akar tenni Ádámon is: nem csak olyan akar lenni, mint Isten, hanem nagyobb nála. Nem ismeri az alázatosságot. De nem is akarja. Nagyzási mániájának következményeit viseljük.

A jámborság további forrására nem térek ki helyhiány miatt. Noked azonban, fiatal barátom, több hely van agytekervényeid útjain, mint nekem az újságpáprón. Keresd, kutasd a forrásokat!

Már e két vázolt területből is hatal-

mas lehetőségek adódnak. Ezeket a lehetőségeket valósították meg a szentek. Kicsodák ők? Emberek, akik a jámborságot — és sok mindent mellette — úgy valósították meg, hogy Istennek kedve tellett bennük. Néha már életük folyamán, de főleg haláluk után megmutatta Isten, hogy szereti őket. Egyrészt különleges kegyelmi-ajándékkal, amelyek segítségével néha emberfeletti hoztak létre. Nem saját, hanem Isten dicsőségére. Máskor fiatal emberek — Jézus barátai — feláldozták életüket Istenért, Krisztusért, a hitükért vagy Krisztust megvalló testvéreikért. Eltűrték, hogy megkínózzák őket, emberfeletti módon, amely a halálban ért véget. Őket mártíroknak nevezzük, azaz tanúságot-tevőknek. Nem csupán a hírhedt keresztényüldözések idején haltak meg Krisztus tanúságtévői, 1980 augusztusától 1982 augusztusáig 2061 embert gyilkoltak meg — nagyrészt Afrikában — Krisztusért s a kereszténységért. Voltak köztük papok, szerzetesek vagy szerzetesnők, de nagyrésztük világi volt. Egy hete mesélte egy szerzetes atya, hogy az utóbbi időben kilenc paptársát ölték meg hitükért. Erről ritkán számolnak be a bulvárlapok, annál inkább egy állat kíntásáról. Ez azt jelenti, hogy egy, a hitéért meghalt ember sokkal kevésbé mozgatja meg az emberek szívét, mint egy állat szenvedése.

A szentek körébe azonban nem csak a mártírok tartoznak. Hitvallóknak nevezzük azokat, akik csendben valósították meg, amit Isten egy-egy életfeladat által rájuk rótt. De minden erejükkel, tudásukkal, képességükkel. Egyikük az eladó pult mögött, másik háziasszonyként, anyaként, volt köztük gyárimunkás, földműves, vagy tanult ember. Egyesek híresebbek — püspökök, rendalapítók s így tovább — és voltak névtelenek. Aki- ket Isten haláluk után csodálatos segítséggel — ima meghallgatással, gyógyulással — tüntetett ki, azokat az egyház boldoggáavatási, később szentté avatási perben hivatalosan is boldoggá illetve szentté nyilvánítja. Ezek az emberek közöttünk éltek, talán csak néhány évvel vagy évtizeddel ezelőtt.

Életükről leolvashatjuk, hogyan oldották meg problémáikat, feladataikat, s egyáltalán életüket. Ha figyeljük őket, rájöhettünk, máshogy éltek, mint egy-egy filmsztár, kiváló futballista, világhírű színész vagy népszerű pop-énekes. Közlebbi megfigyelés után meggyőződhetünk: a szentek idejében felfedezték Istent és szerették Őt. Hatalmas, szinte elképzelhetetlen lehetőségek!

Haláluk után Isten felvette a szenteket „családi körébe”, azaz a mennybe. Elárasztja őket szeretetével, amelyet ők viszonzhatnak. Ez a legtökéletesebb boldogság, amelyre már itt, a földön vá-

(Folytatás a 2. oldalon)

A TARTALOMBÓL:

Mehrle Tamás: Legyünk kősziklák!

Schermann Rudolf: Buddha vagy a takarékláng élet (2)

Telesi Béla: A csalárendszer szabályai

Éljen Krisztus, a király!
(Gyermekrovat)

F. Kügler: Levél hitetlen gyermekeimhez (3)

Cserkészélet — A Magyar Gimnázium életéből — Könyvespolc — Hírek

VASÁRNAPI GONDOLATOK

A 33. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA

(november 16)

„Vigyázzatok, félre ne vezessenek benneteket.” (Lk 5,8)

Tévedés mindig előfordulhat. Nem az a baj, ha valaki téved, hanem az, ha nem helyesbíti.

A tévedésben is van igazság. Ez az igazság-rész teszi a tévedést veszélyessé. Az igazság kihámozása akkor is feladatunk, ha az esetenként igen kényelmetlenné válhat.

Csak nyílt és bátor ember képes szembenézni mind az igazsággal, mind a tévedéssel. Aki nem mer, az csupán be-képzeli magának nyíltságot és bátorságot.

Jézus tanít: Bennem bízzatok! Ne hagyjátok magatokat megtéveszteni senkitől! Ne is tévedjete, azaz legyetek nyíltak saját véleményetek kritikus átvizsgálására.

A 34. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA

(november 23)

„Másokat megszabadított, szabadítsa meg magát is.” (Lk 23,36)

Mindenki meg akar szabadulni a betegségtől, szenvedéstől, kényszersztől, kötelességtől — néhányan mindentől.

Visszautasítás útján még Isten szeretetétől is „meg lehet szabadulni”. De nem önmagától. Önmaga a földi életen túl egy álló öröklét végtelen zónáiban is hordozza az eltaszított isteni szeretet biányának rettenetes súlyát. Csupán Jézussal győzhetünk, nélküle nem.

Jézus tanít: a szabadságban — azaz szabad elhatározásból — magára vett szenvedés szabadít meg, nem a menekülés előle. A büntől való szabadulás áldozatot követel. A napi keresztet s annak hordozását.

ADVENT ELSŐ VASÁRNAPJÁRA

(november 30)

„Legyetek éberek...” (Mt 24,43)

Nehéz ébren maradni, ha az álom pillangója az ember szemére száll. Nem is veszi észre az ember, máris mély álomba merült. Nem képes vigyázni semmire s mire felébred...

(Folytatás a 3. oldalon)

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

Legyünk kősziklák!

Mindnyájan, akik március 21-én Molnár Ottónak Máriacellben történt papszentelésén részt vettünk, tanúi voltunk annak a lelkesedő örömeinek, melyekkel egész Európából összesereglett híveink a fiatal magyar papot körülverték. Ez a lelkesedés nemcsak az új pap személyének szólt, aki nagylelkűen lemondott tanári állásáról, hogy pap lehessen; nemcsak édesanyjának, aki életével, példaadásával, imáival egyengette papi hivatása útját; szólt e kitörő lelkesedés annak a ténynek is, hogy az európai magyar emigrációnak új fiatal papja van. Az emigráció magyar papjainak a javarésze korban már túlhaladta a 60., sőt 70. évet. Vannak közöttünk ugyan fiatalabb paptársak is, de ezek hazánkat már mint papok, vagy legalábbis csírázó papi hivatással a szívükben hagyták el. Molnár Ottó lelkében már itt az emigrációban fogamzott meg a papi hivatás kegyelmi magva, és ily értelemben ő az emigrációnak első, de reméljük nem utolsó papja!

Meghatódott lélekkel vettem részt én is a koncelebráló papok körében a papszentelésen és a délutáni ünnepi aktuson. Mennyire megértettem a fiatal pap zavarát, amikor anyni dicséretet volt kénytelen hallani! De türelemmel fogadta, mert tudta, hogy mindez nem is annyira személyének, mint papi hivatásának szól. Azt hiszem, a pap sohasem érzi annyira méltatlanságát, mint amikor dicsérik, soha sincsen annyira emberi gyengeségének, elégtelenségének a tudatában, mint amikor küldetése nagyságát magasztalják!

Eltűnődtem az emigrált magyarság sorsán. Miért is oly meddő az emigráció papi hivatásban? Azért, mert az emigráció eleve létbizonytalansággal jár és a külföldre menekültek elsősorban létbiztonságot keresnek? Vagy azért, mert a nyugati világ jóléti társadalmában nem kedvez a vallásosságnak? Vagy mi emigrált papok nem törődünk eléggé az utánpótlással? Vagy a fiatalok visszariadnak a papi étellel járó áldozatoktól? Csakugyan a magyar papnak sokfajta papi kötelezettségen kívül, vállalnia kell mindazt a hátrányt, mely az emigrációs sorsal jár. Ha a befogadó lakosság körében vállalna állást, akkor anyagi ellátása sokkal jobban biztosítva lenne. A magyar szolgálatban lévő pap néha úgy érzi, mintha két szék között kellene helyet foglalnia. A befogadó or-

szág papsága munkáját részben föllesgesnek tartja, s a magyarok is mintha nem igényelnék szolgálatát. Bizony nagy önzetlenségre van szüksége a magyar papnak, a pillanatnyi lelkesedés nem tévesztheti meg: mindig számíthat azzal, hogy egyesek ellene fordulnak, hogy igazságtalanul kritizálják, sőt rágal-mazzák.

Soraimat nem a papokhoz, hanem a magyar hívekhez intézem elsősorban. Nekik kell úgy élniük, hogy Isten a magyar családok körében fakasszon papi hivatásokat. Régi igazság, hogy nemcsak a pap felelős híveiért, a hívek is felelősek papjaikért. Tudom, a hivatás Isten kegyelmének a dolga, de Isten általában ezt a kegyelmet is emberi közvetítők által adja, és az emberi közvetítők sorában első helyen állnak a szülők. Régen a sokgyermekes katolikus családok szinte természetesnek tartották, hogy legalább egy gyermekük egyházi pályát válasszon. A mai egyke-rendszerben a szülők esetleg egyetlen gyermeküket alig fogják papi vagy szerzetesi pályára adni. A paphiány sokszor a gyengehitűség gyümölcse.

Probléma a papi hivatás csökkenése az egész nyugati világ kereszténysége számára, hisz az Egyház nem lehet megpapság nélkül. Csak részleges megoldást jelent az állandó diakonátusnak az intézményesítése. Csak szükségmegoldás a híveknek fokozottabb egyházi szolgálatba való vonása. Mindez jó és hasznos is lehet, de az igazi hiányt, a paphiányt nem orvosolja. A szolgálati papság és a hívek egyetemes papsága között a második Vatikáni Zsinat szerint nemcsak fokozatbeli, hanem lényegbevágó különbség van (vö. Dogmatikai Konstitúció az Egyházzal, 10). A deszakralizáció újabban beszüremlett az Egyházba is, sokan vannak manapság, akik a hierarchikus és szolgálati papságban csak történelmi fejlődés eredményét látják, és ezért talán még örülnek is a paphiánynak, mert azt remélik, hogy az Egyház így megszabadul a hierarchikus papságtól, mely szemükben csak haladástóló kolonc. Mi továbbra is hiszünk a Krisztus alapította Egyházban és abban is bízunk, hogy az Egyház sohasem lesz papság nélkül. De nem szabad csodaváróknak lennünk, Isten minden vonalon közreműködésünket várja!

A paphiány kétszeres problémát jelent az emigráció számára, mert a magyar papnak híveit nemcsak kereszténységükben, hanem magyarságukban is meg kell őriznie. Ez nem politika, nem sovinizmus, hanem hűség dolga. Az emigrált magyarság oroszánrésze valószínűleg külföldön marad majd akkor is, amikor hazánk felszabadult a kommunizmus jármától, de külföldön élve is ápolnia kell a magyarság iránti hűségét. Az ember szociális lény, nem akárhol és akármilyen környezetben él, ott-hona, nevelése, iskoláztatása, nyelve, rokonsága teszi azzá ami. Az emigráció következtében a külső, társadalmi szálak, melyek hazánkhoz kötnek, megszakadtak, de lélekben hűségeseknek kell maradnunk ahhoz a néphez, melyből kiszakadtunk, melynek létünket és kultúránkat köszönjük. Lehet, hogy az emigráció ifjúsága, mely már külföldön, részben nem-magyar szülőktől született, lassanként elveszti a magyar jellegét, de még akkor is a magyarság barátjának tekintse magát! Ki tudja, talán 1918-ban, sőt 1956-ban is, másképpen alakult volna hazánk sorsa, ha a nyu-

gati népek sorában több igaz barátja lett volna! Az emigráció magyar papjának tehát úgy kell híveit kereszténységükben megőriznie, hogy magyar eredetükkel járó köteleességeiket is tudatosítsák. Ne rábizottjai integrálódása ellen dolgozzék, — hisz érthető, hogy a befogadó országban élve gyökeret fognak —, hanem a hűtlenség, jellemtelenség, megalkuvás, opportunizmus hibáitól őrizze meg őket!

Imádkozzunk új misés papunkért, de imádkozzunk egyben az összes emigrációs magyar papokért is, hogy a látszólagos vagy valóságos sikertelenség — Isten egyedül tudója annak, mi eredmé-

A Szentatya a bűn lényegéről

A szeptember 3-, 10-i és 17-i általános kihallgatást II. János Pál pápa a Szent Péter téren tartotta meg. Mint előre bejelentette, a hitigazságok fejtegetésében most áttért az Isten és az ember kapcsolatában beállt zavar, a bűn kérdésére. A bűn tényét az ember hiába próbálja átértelmezni a felvilágosodás és szekularizmus hatására. Aki elismeri a bűn valóságát, az elismeri az Isten és az ember közti benső kapcsolatot. A pápa ezután az embernek a bűnbe-esés előtti állapotáról beszélt, melyet Isten barátsága jellemezett. Az ember a próbát, melynek Isten alávetette, nem állta meg — elbukott és ezzel maga szakította meg barátságát Istennel. A Biblia első könyvének, a Genézisnek elbeszélését magyarázva a pápa rámutatott, hogy az ember a bűn által elvesztette eredeti ártatlanságát és bukott állapotba került. Ez a bukás az emberiség egész történetére ráújt a bélyegét. Az ember utódai számára is elvesztette Isten kegyelmét. — A bűn lényegével foglalkozva a Szentatya kifejtette, hogy vannak bizonyos határok, melyeket a teremtmény teremtett voltánál fogva nem léphet át; minthogy csak az Isten a lét teljessége, az ember

nyes az örök élet számára! —, kedvüket ne szegje, az egyedüllét, mellőztetés, megnemértettség el ne keserítse őket. Imádkozzunk a magyar családokért, hogy gyermekeiket keresztény hitük szerint neveljék, hogy megszerettségükkel a magyar nyelvet, megismertessék velük történelmüket, irodalmukat. Lelki kincsekben gazdagítják őket ilyenformán és keresztény-magyar identitásuk felismerésében és megőrzésében segítségükre vannak. „Emeljétek tekinteteket a kősziklára, melyből kivágtalak benneteket“, mondotta Isten Izaiás által a zsidó népnek (Iz 51,1). Nekünk is mondja: emeljétek fel tekinteteket a kősziklára! E kőszikla számukra Szent István keresztény magyarsága. Maradjunk meg magyar őseink keresztény hitében! Legyünk mi is kősziklák!

nem határozhatja meg a Teremtőtől függetlenül vagy vele szemben, mi a jó és mi a rossz. A világ kezdetén elkövetett bűn minden későbbi emberi bűnnek őstípusa. Minden bűn végső fokon Isten visszautasításában áll.

Az ember megtagadta Istennek az engedelmességet és rajta kívül helyezte léte legfőbb célját — így a bűn a szabadsággal való visszaélés révén lépett a történelembe. A bűn azonban a történelemben nemcsak úgy nyilvánul meg, mint Isten elleni cselekvés, hanem mint Isten nélküli cselekvés: az ember úgy tesz, mintha Isten nem léteznék.

A Szentatya két pontba foglalta össze mondanivalóját:

1. Az isteni kinyilatkoztatás és a tanító hivatal változatlanul és rendszeresen beszél arról, hogy a bűn egyetemesen jelen van az ember történetében.

2. A bűn — helyzet, mely nemzedékről nemzedékre megismétlődik; kívülről megfigyelhető az egyéni és társadalmi életben, a súlyos erkölcsi rendellenességek jelenségei révén, de belülről az ember belsejében még jobban észrevehető.

A Magyar Pax Romana életéből

A nemzedékváltás és utánpótlás gondja foglalkoztatja számos külföldi magyar szervezet és kultúrintézmény vezetőségét, az egyházakat is. Nem véletlenül, hiszen már az 1956-os nagy exodus óta is 30 év telt el, egykor fiatal rétege is túlélte az ötvenes határt. Az időközben nyugatra érkezett újabb fiatal emigránsok egy része is keresi helyét a magyar diaszpórában. Mellettük új rétegeként jelentkezik a külföldön született második nemzedék. Ennek a többrétegű fiatal-ságnak műveltsége, alapélménye és ennek következtében érdeklődése, politikai gondolkodása, a hazához való viszonya új, sok részletében ismeretlen elvárásokat támaszt az emigrációs szervezetekkel, mozgalmakkal, az egyházakkal szemben is. Melyek ezek a kívánalmak? Hogyan lehet megfelelni a mai fiatalok igényeinek? Egyáltalában lehet-e számfáni érdeklődésükre és részvételükre a külföldi magyarság hagyományokban és teljesítményeikben gazdag közösségi életében és készek-e a nemzedékváltásra?

Ezeknek a kérdéseknek a vizsgálatára közgyűlést hívott össze a Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom, a KMEM „Pax Romana semper reformanda“ jel-szóval. Szeptember utolsó hétvégéjén 7 európai országból 26-an érkeztek a felsőbajorországi faluban rendezett közgyűlésre. A megjelentek korszerű problémafelvetés és véleményfelmérés (Meta-

plan) formájában mérlegre tették többek között, hogy miként gondolkodnak a mai fiatalok azokról a hagyományos értékekről, amelyek a mozgalom munkáját mind- eddig meghatározták? Mit jelent számukra a keresztény és magyar hivatástudat, a közösségi szolgálat és a részvétel a zsinat utáni egyház életében? Felmérték azt is, hogy milyen magatartásbeli, értelmezési és módszerbeli változások nyithatnák szélesebbre a magyar Pax Romana kapuját a fiatal értelmiségi nemzedék előtt. A közgyűlés egyben új alapszabályt fogadott el a mozgalmi munka hatékonyságának növelésére. Szó esett továbbá a tanácskozáson a jövő hűsvét utáni héten a svájci Einsiedelben megrendezésre kerülő 29. Magyar Pax Romana Kongresszusról. Témaköre a felgyorsult időben helyét kereső ember, amely ugyancsak érinti a fiatal nemzedék által felvetett probléma egy részét, a nemzedékek közötti értékszemlélet különbségéből adódó feladatokat.

A közgyűlést követően a magyar Pax Romana elnöke, dr. Skultéty Csaba és a mozgalom egyházi tanácsadója Prof. Békés Gellért bencés atya résztvett a magyar katolikus lelkészek európai értekezletén és beszámoltak a találkozók munkájáról és a mozgalom számos vonatkozásban eredményes működéséről.

K. Z.

MINDENSZENTEK ÜNNEPÉRE

(Folytatás az első oldalról)

gyünk. Annak ellenére, hogy sohasem érhetjük el. Miért? Mert nem vagyunk Istennél. Hozzá, felé kell törekednünk, ez az életünk legbensőbb feladata, akár mennyire fontosabbnak tűnnek földi céljaink.

Mindenszentek ünnepén azt ünnepeljük, Isten szeret annyira bennünket, — hibáink ellenére is — hogy megnyitja az „ajtáját“ az előttünk érkezetteknek. Talán egyszer nekünk is!

A jámborság a szentséghez vezet út, — az egyik. Nem elavult tehát, csupán a hozzánk illő formát kell keresnünk. Milliók járják ma is ezt az utat. Csendben, névtelenül. Egyedül, vagy kis közösségekben: a családban, a kurzilisták, a Mária Légió tagjai, a bázis csoportok és sokan mások baráti köreikben.

Te mit ünnepelsz ezen a napon? Hogyan építed fel jámborságodat vagy szeretetedet Isten felé és életutadon merre tartasz?

SCHERMANN RUDOLF:

Riport az örök életről

111.

(Folytatás előző számunkból)

Az embernek — Buddha szerint — sajátmagát kell megváltania, az istenek el vannak foglalva a maguk bajával. Magunknak kell megtalálnunk a lehetőségét, hogyan törhetünk ki a születés, halál, újjászületés sziszifuszi körforgásából. Buddha mélyen humanista volt.

A halál tudatával élő megvilágosodott amúgyis régimódiasan: ágyban, párnák közt halt meg. Riporttémára alkalmatlan módon. Nyolcvan évet ért meg, ami egészséges testre utal. Állítólag húsmérgezés döntötte ágyának az északindiai Malla állam Kusinagaru nevű fővárosában. A lázas öreget Ananda, kedvenc tanítványa, ápolja. Halála közeledtét érezvén lótuszülésben felült ágyán s még néhány szót intézett tanítványaihoz, s a falvakból hozzá özönlő kíváncsiakhoz. Még egyszer figyelmeztette őket, hogy az istenekről ne várjanak semmit, azok is emberek. Mintha az istenekkel szembeni magatartásában volna valami enyhe gyűlölet, amely abból az életérzésből fakad, hogy az ember egyedül van nyomorával, s nem segít neki senki. „Magatoktól várjatok mindent” — inti a körülállók. Amikor érzi, hogy teste kezd kihűlni, kinyújtózik. Majd íat az egybegyűlteknél, hogy hagyják el a termet. Csak legszűkebb tanítványai, művének folytatói maradhatnak mellette. Még egyszer emlékeztetükbe idézi a szerzetesi törvényeket, a halál elleni küzdelem e technikai utasításait. Majd hozzáfűzi, hogy nézzék őt, az ő testét, annak is, mint mindennek, el kell múlnia. Aztán jobb oldalára fordul, s a legenda sze-

rint jámbor elmélkedésbe merül. Tanítványai nem veszik észre, mikor meghal. Az egész haláljelenet egyetlen szépség-hibája az, hogy Ananda — érthető emberi fájdalomból — elsírja magát. Buddha kénytelen megdorgálni őt, hogy enyvi prédikáció után sem jutott el odáig, hogy közömbösen viselkedjék a halállal szemben.

Mielőtt Buddha átadná receptjét, logikus módon és őszintén szokás szerint először orvosi diagnózist nyújt, megállapítja a kórokozót, majd megjelöli a gyógyítás lehetőségét, s végül kiállítja a gyógyszer receptjét. A diagnózis: az élet szenvedés. A szenvedést az ember indulatai okozzák. A gyönyörkeresés, a születés utáni vágy, vagy a halál utáni vágy, a gyűlölet, a kevélység. A terápia: ki kell irtani a vágyakat, indulatokat, az embernek belsejét tökéletes nyugalmi állapotba kell hozni. Az út, amelynek segítségével ez lehetővé válik, egyfajta tökéletességre vezető autópálya nyolc sávval: Helyes hit, helyes elhatározás, igaz szó, igaz cselekedet, helyes élet és helyes halál, valamint helyes gondolkodás, önmagunkbamerülés vezet a Nirvánához. A nirvána nem a boldogság, hanem a tökéletes kihúnyás állapota. Hiszen az a fontos, hogy ne legyen semmi, ami újjá tud születni. Más szóval a karmának, a jó és rossz tulajdonságokkal rendelkező továbbélésre rendelt valóságnak meg kell halnia.

Buddhát nem valami pesszimizmus vitte ide. Reális ember volt, aki nem tussolja el a szenvedést, nem jajgat, nem vágyszal, hanem mint hívős technikus az életnek, annak módját keresi, hogy ölheti meg az ember eme kízóóját.

Az emberi vágyak dinamizmusát kell csökkenteni. Túl mohón nyúlunk a boldogság után, annak minden fajta megnyilatkozására vetvén magunkat. S máris jön a csalódás. Minden problémát meg akarunk oldani, pedig sem a világot, sem magunkat nem tudjuk felfogni. Nyugodt, bölcs, nem rezignáló, de higgadt tekintettel kell mindennek elében néznie, még a halálnak is. Így lehet a Nirvánához jutni. Logikus, hogy aki a Nirvána után vágyik, nem éri el. Mert az éppen a vágytalanság állapota. Buddha tanácsai és parancsai nem erkölcsi parancsok, hanem az életbölesesség technikai fogásai. Egészsüket tekintve az élet kislángon tartására buzdítanak.

Buddha útja nem könnyű út, mert lemondást követel. Szigorú aszkézist. A tan eszményi követője az a szerzetes, aki megöl magában mindent, ami kihozhatja egyensúlyából s eltávolíthatja a Nirvánától. Leginkább persze a nemi ösztön indulatai ellen kell küzdeni. A szerzetesnek, hogy e téren hatékonyabban jusson előre, meg kel utálnia testét. Míg pl. a zsidó rabbinisztikus törvénykönyv, a Berakot szerint „az Úr teremtette az embert minden nyílásával és barlangjával együtt”, s a keresztény Lactantius dicsdalt zengett az ember ülepének isteni tervszerűségéről, addig a buddhista szerzetesnek tudatosítania kell, hogy a test kilenc nyílásán utálatos váladékok látnak napvilágot. Jó, ha a tökéletesség útjára lépett gyakorta jár temetőbe, vesz részt halottégetésnél. Majd csak megutálja a testét s nem lesznek testi vágyai. Persze, hogy tartózkodnia kell a szerzetesnek a nőtől. Buddha szerint: „Egy okos nőre ezer buta vagy rossz esik. Az asszony természete görbébb, mint az út, amelyet a hal a vízben tesz. Vad mint egy rabló s olyan alattomos

is. Ritkán beszél igazat, igazság s hazugság nála egyre megy.”

És: „Az asszonyok a pusztulás okai. A férfinak a velük való érintkezés csak árthat. Az asszony szerencsétlenség a férfi számára ezen- és a másvilágon is. Aki asszony után vágyik, nem talál nyugalomra, aki vágyik rájuk, meneküljön előlük. Olyan biztos, hogy az asszonyok a bűn okai, mint ahogy biztos, hogy nem születik tőlük Buddha. Ez a világ még az asszonyok miatt fog tönkremenni.”

A kezdő szerzetes vizsgakérdései között a kérdés után, hogy „asszony vagy-e? — az következik, hogy beteg vagy-e?” Buddha később, talán saját Nirvánája érdekében, közömbösebb lett a nőkkel szemben s apácarendet is engedélyezett. A szerzetesnek azonban ma is tilos nővel érintkeznie. Még kezét sem adhat egy nőnek. Ha a szerzetes — és minden hívő buddhista legalább egy időre szerzetes igyekszik lenni — lovalgolni akar, először meg kell bizonyosodnia róla, hogy hátsólova csődör. A nemi ösztön megfékezésének ezen védőintézkedésein túlmenően a szerzetes „ne lopjon, ne sértsen meg semmiféle élőlényt, legyen tisztaéletű, ne hazudjék, ne igyék részegítő italt, kerülje a szórakozást, mint amilyen a tánc, a színház és a zene. Ne használjon parfümöt, ne aludjék meleg és széles ágyakon s ne fogadjon el pénzt.”

Mindenütt akadnak kazuisták: a hat törvényből csakhamar kétszázötven lett. Buddha nem akarta a világot megváltoztatni. Nemcsak mert keleti „elmélkedő” ember volt, hanem mert realista volt. Az adott körülmények között akart leszámolni a halállal és szenvedéssel. Ha Schopenhauer azt mondja, hogy ez hősiesség, igaz van. Hiszen nem a boldogság eléréséről van szó, hanem arról, hogy ne érezzünk fájdalmat amiatt, hogy nem lehetünk boldogok. **Hogy Buddha felelete s nem könnyű útja mennyire járható, egyéni vélemény dolga.**

Amennyiben akadnának az ateizmusnak aszkétái, nem volna számukra érdektelen e lehetőség. A Megvilágosodott radikális realizmusa, amely egy véges, száználmas emberekkel és száználmas istenekkel megtöltött bezárt világban helyet hagyott optimizmusának, tiszteletreméltó heroizmusra utal.

Receptje persze egészét tekintve sovánny vigasz. Hiszen nem a halálnak készít mérget, hanem csupán annak használati utasítását közli, miképp alakíthatjuk testünket olyan karesúvá, hogy zökkenésmentesen beleilljék a koporsóba.

Minket azonban inkább az érdekelne, hogyan tudnánk egy halállal megvert világban ennek ellenére intenzíven élni, s vágyainknak utat törni a megvalósulás felé.

(Folytatás a köv. számban)

APOR PÜSPÖK „HAZATÉRT”

Apor Vilmosnak, aki 1941—45 között volt győri püspök, földi maradványait május 23-án áthelyezték a győri kármelita templom kriptájából a székesegyház Szent László kápolnájában lévő és részére készült kőkoporsóba. Az ünnepélyes beszentelés szertartását Pataky Kornél megyéspüspök, a Székeskáptalan részvételével végezte.

(Új Ember)

Fejős Ottó köszöntése Münchenben

Szeptember 28-án, vasárnap, a müncheni magyar szentmisék színhelyén, az elmúlt években gyönyörűen restaurált Damenstift-templomban (stukkódíszait, szobrait és freskóit a híres Asam-testvérek készítették!) mutatkozott be a müncheni hívek előtt Fejős Ottó, az „Életünk” felelős szerkesztője. A Msgr. Valentin Géza főlelkessel, dr. Eperjes Ernő ny. plébánossal és dr. Cserháti Ferenc müncheni plébánossal koncelebrált szentmise keretében a főlelkész előbb meleg szavakkal emlékezett meg a távollévő dr. Harangozó Ferencről, aki kilenc éven át szerkesztette az Életünket. Keresetlen szavakkal idézte föl Harangozó „Feri bácsi” alakját, sorolva érdemeit, hűségét Egyházához, kiváltsághoz való törhetetlen ragaszkodását, minden jó magyar ügy támogatóját, bőszívségét, közismert vendégszeretetét. Ezután az utódot, az Életünk új szerkesztőjét, Fejős Ottót mutatta be a müncheni közönségnek.

A müncheni Magyar Misszió nevében dr. Cserháti Ferenc köszöntötte Fejős Ottót, kiemelve, hogy az Életünk szerkesztői munkája mellett Fejős Ottó a München-környéki hívek pasztorálásában is derekas részt vállalt magára.

Fejős Ottó a szentbeszédében foglalva köszöntö meg a szeretetteljes fogadtatást, ő is méltatta szerkesztő-elődje, Harangozó Ferenc elvívhatatlan hálát érdemlő munkásságát, hangsúlyozva, hogy igyekszik azt méltó módon folytatni.

A nagylétszámú ministráns sereg mellett, — néhányan a ministránsok közül, kedves újdonságként, cserkész-nyakkenőt viseltek! — az ünnepélyes szentmise fényét nagyban emelte a misszió énekara, amely ezúttal Bárdos Lajos, Harmat Artúr, illetve Orlando di Lasso műveket adott elő. A szentmise végén, szokáshoz híven, a magyar Himnusz hangzott el. — **sljő** —

*

● **L a p z á r t a k o r** érkezett meg a híre, hogy Josef Höffner kölni kardinális, a német püspöki kar elnöke, Fejős Ottót a németországi egyházmegyéek területén élő magyar hívek főlelkészévé nevezte ki.

Nekiünk nem hímes szók, hanem erős valóságok kelleneek. Pázmány

VALLÁSOS OBJEKTUMOK VÉDELME

Szeptember végén rendezték meg a budapesti Központi Szemináriumban az Országos Egyházművészeti és Műemléki Tanács őszi ankétját. Az ankéton Szilágyi István, a „Kálváriák” c. könyvéről ismert szombathelyi főépítész vetítettképes előadása hangzott el a keresztútjárás liturgikus kultuszának kialakulásáról, valamint a későközépkori és barokk kálváriák típusairól. Ezt követően Cséfalvay Pál, az esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója ugyancsak diaképekben mutatta be a franciaországi kálváriákat, jelesül Bretagne jellemző példáit. Foglalkozott az ankét a kálváriák, keresztutak, útmenti feszületek, szobrok s egyéb népi szakrális objektumok védelmének problémáival. Ezek ugyanis sajátos és fontos részei az építészeti környezeti örökségnek. De rámutattak az őket fenyegető veszélyekre is. Védelmükre fogékonyra kell tenni a helyi közösségeket és meg kell szervezni a folyamatos karbantartást, — állapították meg az előadók.

M. K.

TELEKI BÉLA:

A házasság

Lapunk előző két számában foglalkoztunk a családdal, mint érzelmdús társas rendszerrel, amelyben a személyeket történelmük és érzelmeik láncolják össze, miközben állandóan hatnak egymásra, ezért egymás iránti felelősségük is örökös. A családi fészek és élet alapvető kérdéseit tárgyaltuk. Az alábbi cikkben a csalárendszer játékszabályait vázoljuk. Hozzászólásokat köszönettel fogadjunk.

A CSALÁDRENDSZER JÁTÉKSZABÁLYAI

A csalárendszer szerkezete alakul és alakítható saját, belső szabályai szerint is. Neves szakértők, P. Watzlawik, D. Baacke, R. Winkel, valamint tapasztalataim alapján a családi kapcsolatok 13 elvére, játékszabályára mutathatunk rá. Ezek formálják a családi élet szerkezetét.

1. A családtagok mindig kapcsolatban vannak, akkor is, ha hallgatnak vagy a nemtörődömséget színlelik. Ha pl. nem beszél a feleség a férjhez, azt fejezi ki, hogy valamit fél. Esetenként arra is használhatja a „némajátékot”, hogy saját akaratát érvényesítse: Addig nem szólok hozzá, míg úgy nem lesz, ahogy akarom! Ha egy gyerek csak apja jelenlétében hallgatag, kimondja: Félek apámtól! Amikor pl. a „házi balhé” után a nappaliban üldögél a házaspár és az asszony feltűnően lapozza az újságot, ez is kapcsolat: Szeretnék veled beszélgetni, de ilyenkor mindig te kezded el újra. Közben a férj az asztalon matat az ujjával: Nem leszek mindig én a jégtörő. A hazaérkező hitvest felesége most szokásától eltérően nem veszi észre. Egészen világos, hogy valamiért neheztel, valami bántja.

2. A kapcsolátmód rendszerint öszintébben hordozza az üzenetet, mint az elhangzott szavak. A valóságot ilyenkor a hanghordozás, pillantás, arcszín stb. árulja el. Ha a kislány így szól: Anyu, már megint bántasz, de szemében huncutkás mosoly villan, akkor élvezzi a helyzetet. Amikor beszélgetés közben a feleség elhallgat és nagy, meleg tekintettel néz fel férjére: kellemesen meglepődött, örül, büszke az urára. Diákunk kijelentése: Megint engem kérdezett a tanár! — a hangszín szerint jelentheti: Nem készültem! (lehangolva mondta), de ha repdesve újságolta, jól vizsgázott, várakozásán felül jó jegyet kapott.

3. A csalárendszeren belüli kapcsolataink bogyakorolt és kölcsönösen (akarva, akaratlanul) elfogadott utakat követnek a családban rögzült szerepformák szerint. Nézzük közelebbről:

Férj: Olvastad?

Feleség: Mit, Zsolt?

Férj: No, mit? Hát a betörést.

Feleség: Ilyen fiatal gyerekek. Miért tehettek? Valami nincs rendben velük.

Férj: Tudom én, mi nincs itt rendjén! Elkényeztetettek, a rendőrség is puhány.

Feleség: De mégis, Zsolt, meg kellene őket érteni?!

Férj: Hagyjuk, ehhez nem értesz. Mit adnak a tévében?

Milyen árulkodó ez az eszmecsere. Begyakorolt és elfogadott szerepek. Az „erős férj”, és a „gyenge feleség” beszélget.

Másik példánk két testvér esete: Segíthetek valamit? — kérdezi nagylelkűen P. Oh, te mindig olyan jó vagy hozzám, — válaszolja G. No, világos, testvérek vagyunk, — hangzik P. válasza.

Ismét a szerepek: az idősebb segítse a fiatalabbat, a fiú támogassa húgát.

Ilyen családi „játékpárok” többek között: az erős-gyenge, okos-butá, egészséges-beteg, szerető-szeretett, jó-rossz, sértegető-megbocsátó stb.

4. Fontos a gazdaságosság elve. A család nem szívesen kockáztat és általában elkerüli a szükségtelen és veszélyes megerőltetést. Amikor pl. tárgyalunk egy tévéműsört, ezzel kizárjuk a kapcsolat más lehetőségeit: olvasás, játék, zenehallgatás stb. Aki egyszerre több területet próbál mozgatni, az zavar, idegesít és feszültséget teremt.

Vacsora után megindul a társalgás. A serdülő fiú ösztönösen bekapcsolja a tévét. Ha a családtagok fontosnak ítélik a beszélgetés folytatását, idegesen néznek össze: Valaki szóljon a rendbontóra!

Az óvodás lbolya izgatottan érkezik haza. Apja éppen újságot olvas. „Apu, mondja, úgy megijedtem!” A.: No?! I.: Ahogy mentünk a zebrán, egy autó majdnem nekem jött! Ugyan, — hangzik a kétkedő válasz. I.: Apu, te nem is figyelsz ide. A.: De, csak mondd. Nem is mondom, — görbül sírásra a kicsi szája.

A gyerekek igazán fontos, feszültség-levezető lett volna ez a beszélgetés: megnyugvást, (legalább szavakban) meleg cirógatást várt. Nem viselhette el, hogy apja félvállról, olvasva beszélget.

5. A családi kapcsolatainkban hajlunk a félhivatalos intézményesítésre; hosszabb, rövidebb időre. A lakodalmakban, disznótorokban, évfordulók ünneplésében stb. valósul ez meg. Ezek az „intézmények” felelevenítik, pezsdítik a családon belüli viszonyokat: felidéznek az esküvő emlékeit, éreztetik a mézeshetek ízeit, megjelenítik a lázas boldogságban töltött órákat stb. Mondják is: Emlékszel eljegyzésünk estéjére... Ugye, milyen boldogok voltunk az esküvő után...

A gyermekek születés- vagy névnapja felidézi a gyermekvárás szívmelengető izgalmait, a keresztelő hangulatát stb. Az elhunyt szülők vagy nagyszülők évi gyászmiséje összehozza a rokonságot, visszahozza a rajongott nagyapát, százszor elmondott meséivel, bölcs figyelemzetéseivel...

Az ilyen eseményekre összeverődött fiatalok és felnőttek lendítenek egyet az érintett családokon. Ugyanakkor ezek az intézmények megkísérlik szabályozni és igyekeznek biztonságossá tenni az egyedek és családok életét: kibékítenek, összehozzák, figyelmeztetnek és büntetnek. (Folytatjuk)

FRIEDERIKE KÜGLER:

Levél hitetlen gyermekeimhez

3.

... „a tanítás botránya”

Az „Egyház — nem!” mellett ott áll a „Krisztus — igen!”. Ez a Krisztus felé kimondott igen, — ha igaz és őszinte, kell, hogy valamilyen formát öltjön. Életünkben az imádság lenne erre egy lehetőség: imádság reggel, este és csendes órákban. Édesapáttal együtt sokszor kérdezzük magunktól, hogy imádkozik-e közületek még valaki, olvassa-e a Szentírást, elgondolkodik-e az itt kapott tanításon és bensőleg, — Egyház nélkül is, — ápolja-e a kapcsolatot Krisztussal? Úgy tapasztaljuk, hogy sok minden még keresztény bennetek: az őszinteség, segítőkészség, önzetlenség, hűség, egy bizonyos egyéni és közösségi becsületérzés. Talán lehetséges az Egyház szentségei nélkül is élő hittel ragaszkodni Krisztushoz. — A tapasztalat azonban inkább azt bizonyítja, mindig újra és újra, hogy aki imádkozik, és Krisztus szeretetét ébresztgeti és ápolja magában, az tartósan nem lehet meg a hívő közösség, az Egyház és istentiszteletének lelki életet adó és megtartó ereje nélkül.

No, de nemcsak az Egyházzal van itt szó, hanem a keresztény hit „tanításáról” is. Korunk nem egy szellemóriása jelentette már ki — megelőző hatalmas lelki tusakodás után, hogy már nem tud binni a kereszténység egyes, alapvető hitigazságában, mint pl. a föltámadásban, Krisztus halálának megváltást szerző erejében, a Szentháromság titkában, és így tovább.

Talán Ti is ilyen teológiai problémákkal viaskodtok? Oh, mi szívből örülünk ennek. Sajnos, azt kellett látnunk, hogy nálatok nem így áll a dolog, mert nektek egyáltalán nincsenek hitbeli nehézségeitek. Nincsenek már, — mert a keresztény tanítás alapjai is kivesztek már belőletek, — vagy legalábbis közböcsök lettek velük szemben. De miben is hisztek akkor valójában?

Nos, amióta megszüntek Európában az ún. államvallások, felüttették fejüket az ún. kereszténység utáni, vagy újpogány üdvtanítások, melyek mint dogmamentes világnézetek az emberekre bizonyos vonzóerőt gyakorolnak. Gondolok itt pl. arra a misztikus szóra, hogy „természet”. Sok kortárs menekült egy ilyen általános hithez a világmindenségben, a természetben, az életben, — különböző mértékben és módon. Ez is egy bizonyos istenség, vallás: kinyilatkoztatás, szentírás, pontosan megfogalmazott hitigazságok, törvények és istentisztelet nélkül. Ez a meg-nem-batározott vallásos érzés majdnem semmire sem kötelez, de ad valamelyes reményt.

Én nem akarok az effajta vallásosságról lenézőleg beszélni, de nem akarom elhallgatni azt sem, hogy nagy megbecsülést nem érzek az ilyen új „élet-ézés” iránt. Én nem merném örök sorsomat ilyen bizonytalan talajra építeni. Hát még megváltást remélni tőle...! Mi, édesapátok és én, még nagyon jól emlékszünk rá, mert átéljük, hogy az effajta vallásosság egy rövid virágzás és diadalút után úgy omlott össze, mint egy kártyavár.

Mindenből egy keveset.

No de hagyjuk a felsorolást, hogy mennyi minden egyházon kívüli vallásosság van még a világon: a kétkedő agnosztikusoktól a tudományban hívő pozitívistákig, a cinikus nihilistáktól a csak önmagukat ismerő materialistákig.

Hiszen ismerjük jól azokat a felszínemberkéket, akik csak a mának élnek, akiknek minden gondolata az élet élvezése, akiknek egyedül a siker, a karrier, a hatalom és a pénz számít. S kibaszna nekik könnyörtelenül minden alkalmat a mégtöbb elérésére, — s olyan mindegy, hogy önkifejlődésnek nevezik-e ezt, vagy fejlett üzleti szellemnek és teljesítmény-gondolkozásnak. Szent Pál kissé keményen ítélkezik az ilyenek fölé: Istenük a hasuk!

Ezek után szinte tanácstalanul kérdezem magamtól: miféle lélek szállt benneteket, hogy a felsorolt szemléletek és világnézetek egyikében sem hisztek, de engedtetek, hogy mindegyik többé vagy kevésbé megfertőzzön benneteket? Vagy talán tévedek? A magvetőről szóló példabeszéd az evangéliumban (Mt 13,24) beszél róla, hogy a tövis és konkoly milyen hamar megfojtja a hit gyenge hajtásait. Vagy az „ennek a világnak gondjai és örömei” lettek olyan fontosak számotokra, hogy Istent, az isteni kinyilatkoztatásba vetett hitet, az Egyházhoz való hűséget egyszerűen a sutba dobtátok?

Mi ne akarjunk most az Egyház ellen vádakot felhozni. De a szülők és az Egyház hibái és mulasztásai a vallásos nevelés terén, a mai világ kártékony behatásai, valamint a hittel kapcsolatos viszonyban megnyilvánuló nehézségek mellett lenne még valami, amit nem szabad figyelmen kívül hagyunk: s ez, hogy esetleg Ti, a saját hibátokból vesztettétek el a hiteteket. Mert igenis van emberi bűn és ennek következményeit nem lehet egyszerűen semmibe venni. Ez is egy alapvető igazsága a hitnek, hogy életét, örök sorsát az ember saját hibájából elronthatja. Összeszorul a szívem, ha ilyesmire gondolok.

Végül még valamit meg kell mondanom. Azt, hogy Ti nyilvánvalóan nem is akarjátok meglátni és tudomásul venni, hogy milyen szép is a keresztények hite! Mily csodálatos a remény, amelyről a Szentírásban olvasunk. A hit abban, hogy Isten emberré lett, a hit abban, hogy a názáreti Jézus keresztalála és föltámadása megváltást szerzett az embernek, — mindez annyira megragadta számos nagy ember szívét — Ágostontól Asszisi Szt. Ferencig, Aquinói Szt. Tamástól Pascalig és Paul Claudelig, — hogy mindezt látva nem kell attól félnem, hogy butának, vagy félrevezetettnek minősülök ebben az életben. Van az evangéliumban még egy másik példabeszéd is: az okos és balga szüzekről. Én szeretnék az okosak közé tartozni (még akkor is, ha lámpámban nincsen mindig elegendő olaj). Én azt szeretném, ha Ti is újra megkeresnétek azt a hitet, amely egykor beragyogta és betöltötte gyermek- és ifjúkorotok világát.

Nekiünk, édesapátoknak és nekem, különben az a meggyőződésünk, hogy nem válhatott hiábavalóvá az a törekvésünk, amivel a hitet megpróbáltuk beleplántálni szívetekbe. S talán még valamit: akármit is tesztetek, ha hisztek Krisztusban, ha nem, ha hisztek Istenben, ha nem, kövessétek mindig lelkiismeretetek szavát. E levelemmel én is csupán ennek a lelkiismeretnek halk hangját igyekeztem hallhatóvá tenni. Szeretném, ha ezt nem magyaráznátok félre, mert én magam is éppen ennek a lelkiismeretnek a parancsszavára írtam e sorokat. Szeretettel

Édesanyátok

Fordította: M. A.

Ismét kapható! Rendelje meg!

Hermann Egyed:

A KATOLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1914-IG

Az egyetlen modern magyar egyháztörténeti mű második, javított kiadása. Nélkülözhetetlen kézikönyv. Csak fűzve kapható.

582 oldal. Ára DM 32,— + portó.

Megrendelhető az ár egyidejű beküldésével az Életünk kiadóhivatásánál.

Ottó atya levele

Kedves szülők!

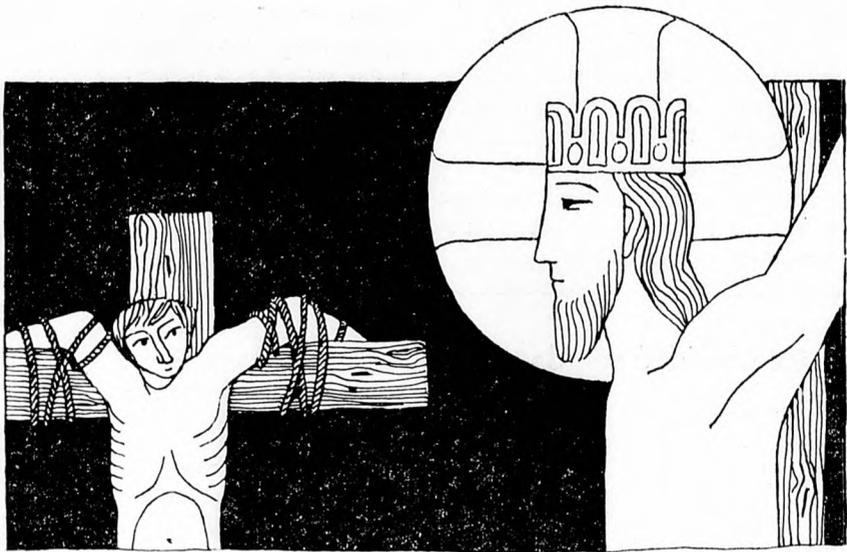
Önökhez fordulok gyermekeik érdekében. Gyakran került szóba különböző beszélgetések alkalmával, milyen nehéz a gyermekeket magyar nyelven is vállalásra oktatni, vallásosságra nevelni. Gyermekeink között az önök segítségére sietünk. A legtöbb gyermek beszél ugyan, de nem ír és olvas magyarul, ez túl nehéz számára, amikor az ország, ahol él s társaik nyelve más. Önöknek kell tehát felolvasni a történetet, megmagyarázni, amit nem ért. A képe(ke)t úgy igyekezzünk szerkeszteni, hogy kifejezhető legyen, amit a gyermekek nagy buzgalommal végeznek legtöbbször. A

keresztre feszítették, rettenetes kínokkal gyötörték, amíg meg is halt valóban. Azzal azonban nem számoltak, hogy Jézust nem lehet legyőzni, mert Ő akkor is győz, ha látszólag elveszít mindent, még az életét is. Most is így történt.

A képen látjátok Jézust, éppen a keresztján kínlódik fájdalmaival. Így váltott meg minket bűneinktől, amelyekbe rosszközdve beleestünk.

Két gonosztevőt is keresztre feszítettek vele együtt. Az egyik csúfolta is őt:

„Nem te vagy a Messiás? Ha az vagy, segíts magadon és rajtunk is“ (azaz szabadíts meg minket is a halálbüntetéstől

képek ki is vághatók, a szülők segítségével beragaszthatók egy füzetecskébe, máris kész a magyar nyelvű hittanfűzet.

Miért fontos ez?

— A gyermekek nem ismerik a vallásos nyelvet, ennek következtében nem érzik jól magukat például, ha részt vesznek a szentmisén.

— Az imádságok és szenténekek is ismeretlenek számukra.

— Amit mi tanultunk gyermekkorunkban, az szép volt. Gyermekeink számára csak akkor lesz szép, ha bevezetjük őket a szép és megható lelkiségbe.

— Ha az első alkalommal tetszik a gyerek(ek)nek a rovat, lehet kedvet csinálni a következőkre. (A szülők, illetve felnőttek számára is közlünk fontos tudnivalókat a „Házasság“ című rovatban.)

Kedves Gyermekek!

Közeledik Krisztus király vasárnapja, e szép ünnepet együtt fogjuk ünnepelni.

Arról már hallottatok, ki volt Jézus Krisztus. Arról is, hogy feláldozta életét értünk a kereszten. Gonosz emberek

és a fájdalomtól). De a másik gonosztevő megbánta bűnét és megfeddte az elsőt: „Nem félsz Istentől? Mi megérdemeltük büntetésünket, Ő azonban semmi rosszat sem tett“. Azután ránézett Jézusra — ezt a pillanatot látjátok a képen — és így szólt: „Jézus, gondolj rám, ha királyságodba érkezel“. Jézus így válaszolt: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a mennyek országában“ (Lk 23,35—43)

Jézus föltámadt a halálból és ezzel legyőzte még a halált is. Ezért nevezük Krisztust királynak, aki király most élők és holtak fölött. Ezt ünnepeljük ezen a vasárnapon.

Ének: Édes Jézus, neked élek,
Édes Jézus neked halok,
Életemben, halálomban
Édes Jézus, tied vagyok.

Ezt a szép éneket édesanyád, édesapád, vagy a tisztelendő bácsi elénekelheti neked. Szép lenne, ha megtanulnád. De imádkozni is szép, este, mielőtt elalszol, kipróbálhatod. A képet pedig kifeszítheted színes ceruzával, úgy még szebb lesz.

A nagyobbak számára közlök egy történetet Páter Pro-ról.

Éljen Krisztus a király!

Michel Pro, 1891—1927, Mexikó vértanúja

Már gyermekkorában érzékeny volt Michel a szegények gondjait illetően. Apjának ezüsbányája volt, mélyen a föld alatt. Az indiók közül — Mexikó őslakosai — sokan megbetegedtek a nehéz munka következtében. Michel sokat gondolkodott, hogy tudna segíteni a betegeknek. Édesanyja segítségével létesült egy kórház a szegény indiók számára.

Michel arra az elhatározásra jutott, hogy többet vár tőle az Isten. A rossz elleni harcban a jezsuiták kemény csapata tetszett neki leginkább, be is lépett a rendbe. Szűzmária mennybemenetelének ünnepén tette le — évek múlva — az örök fogadalmát. A kellemes és boldog időket hamarosan felváltotta a tör-

ténelem egyik legkeményebb keresztény-üldözése. A magát kommunistának tartó gyilkos, Calles — akit a „vérszomjas kutyá“-nak nevezett el a lakosság — a hegyek felől tört a népre. Jelmondata: „Le a papokkal és a szerzetesekkel! A

templomokat és az egyházi iskolákat bezárjuk!“

Tíz éves munka után — különböző országokban — teljesedett Michel legfőbb kívánsága: Páter Pro néven hazájában szolgálható Istennek. Hozzá akarta vezetni a lelkeket!

Súlyos betegsége ellenére szeretetteljes apostolként és a szegények segítőjeként működött a rettenetes üldözés idején. A rendőrséget és üldözőit különböző trükkökkel játszotta ki. Előfordult, hogy „kőművesként“ dolgozott, mi alatt a „segédmunkások“ meggyónhat-

ak nála. Ártatlanul meggyanusították merénylet szervezésével. Halálra is ítélték, titkos katonai bíróság által. Amikor a kivégzőhelyre vitték, egyik kísérője bocsánatát kérte. Páter Pro válasza ez volt: „Nemcsak megbocsátok neked, de kedvellek a legnagyobb mértékben“.

Utolsó kívánsága: „Szeretnék imádkozni!“ A katonák és a tömeg lélegzet-visszafojtva várt. Átszellemült arckifejezéssel így kiáltott fel: „Isten a tanúm, hogy ártatlan vagyok!“ Kezébe tartott keresztjével megáldotta a jelenlevőket, majd így folytatta: „Szívőből megbocsátok ellenségeimnek! Éljen Krisztus, a király!“ E pillanatban golyók fűrték át testét és meghalt.

SZENT ERZSÉBET GYERMEKOTTHON IPLYTÖLGYESEN

Szeptember 25-én avatták fel Ipolytölgyesen a Szent Erzsébet Egészségügyi Gyermekotthont. Ez az első olyan jelentős gyermekintézmény, amelyet a katolikus egyház 1945 óta létesített. A régi plébániaépületből kialakított 2675 m² alapterületű, korszerű, a legmodernebb felszerelésekkel ellátott gyermekotthont olyan súlyosan fogyatékos, sérült gyermekek számára építették, akiket előző intézeteikben képezhetetlennek találtak. Jelenleg 1—18 év közötti 80 gyermek ápolását képesek biztosítani, tervezett bővítésekkel 120 férőhely áll majd rendelkezésre. Az egyházi, állami és társadalmi összefogással megalkotott szociális intézmény eddig kb. 27,5 millió Forintba került. Ehhez az összeghez jelentős mértékben hozzájárult az Euro-päischer Hilfsfonds és magánszemélyek is nagyobb összeggel segítették az építkezést.

Szakos Gyula püspök, a rk. Egyházi Szeretetszolgálat főigazgatója, szentmisét mutatott be a plébániatemplomban. Homíliájában a gyermekotthon névadóját, Árpádházi Szent Erzsébetet állította példaképül a jelenlevők elé, aki egyaránt volt „csoda a világ és az angyalok számára“, egyesítve magában a hitvesi, az anyai és az Istenszeretet erényeit. A főpásztor a mise után megáldotta az épületet, majd 11 órakor került a gyermekotthon ünnepélyes megnyitására. A megnyitón jelen volt és beszédet mondott Paskai László kalocsai koadjutor-érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke is.

1956 KÖVETELÉSEI ÉS A MAGYAR REFORMTÖREKVÉSEK . .

ez a Katolikus Szemle októberi számának vezérgondolata. Kovács K. Zoltán az 1848-as szabadságharc és a két világháború közötti korszak második felének reformkísérletein keresztül mérlegeli az 1956-os események szellemi mozgatóerőit, majd rámutat arra, mi volt benne az új, a jövő Magyarországot előrevetítő törekvés. Vida István a megelőző reformkor progresszív kezdeményezősei felett tart szemlét. Nagy Csaba, Bibó István, a politikai gondolkodó életművét mutatja be összegyűjtött munkái a-

lapján. Czigány Imre Nyugat-Európa és a fejlődő országok gazdasági kapcsolatait vizsgálja a keresztény felelősség mérlegén. „Isten népe-e a magyar?“ — a kérdésre Békés Gellért OSB válaszol, Jáklai István hozzászólása kíséretében. Lékai László bíboros primás működéséről András Imre SJ készít mérleget a Katolikus Szemle oldalain. A felvidéki magyarság szorongatott életéről Kas Tibor számol be magával hozott friss élményei alapján. Noszlopi László filozófiai és lélektani író 85. születésnapjára Hanák Tibor emlékezik. Egy hazai egyházzociológiai felmérésről Borbándi Gyula számol be könyvismertetésében. Borsányi Julián „A magyar tragédia kassai nyitánya“ című könyvét Bereznai Aurél recenzálja.

A katolikus értelmiség Rómában megjelenő keresztény világnézeti és kulturális folyóirata megrendelhető a következő címen: Via Conciliazione 44, I-00193 Roma, a helyi terjesztő vagy az illetékes Katolikus Magyar Misszió útján. Ára egy évre, 1987-re 20 dollár, vagy ennek megfelelő más valuta.

EGY MONDATBAN

● Liszt Ferenc születésének 175. és halálának 100. évfordulója alkalmából az esztergomi Főszékesegyházi könyvtár előtt leplezték le Liszt Ferenc betonból és acélból készült portróját, Marosits István szobrászművész alkotását.

● Budapesten Budavár visszavívásának 300. évfordulóján tudományos konferenciával, újságcikkkel, rádió és televízióműsorok sorával, kosztióműsorokkal és ünnepségekkel emlékeztek meg történelmünk e fontos eseményéről. Az ünnepségek során megkoszorúzták a Buda felszabadítását anyagiakkal és lelkesítéssel segítő XI. Ince pápa budavári szobrát, majd a Bécsi-kapu téri Angyalos emlékműnél helyezték el koszorút az elesett keresztény hősök emlékére.

● Bánk József érsek-püspök nemrég ünnepelte aranymiséjét. Ebből az alkalmából Isten kegyelmét és áldását kérjük a főpásztorra.

● Szeptember 14-én a Kereszt felmagasztalásának ünnepén emelték Budapesten a Szent István bazilika megújított kupolájára az arannyal bevont hatalmas keresztet. A bazilika plébánosa, Szabó Géza, munkája közben elszenvedett szívrohama miatt nem vehetett részt az ünnepségen.

● A Magyar Püspöki kar 1986. jún. 25-én megtartott konferenciáján engedélyezte a kézbe történő szentáldozást.

● Babócsán ásatások során feltárták a 13.—14. században épült Szent Egyed templom maradványait, amelyet a törökök pusztítottak el 1555-ben, egy évvel Szigetvár ostroma előtt. A Szent Egyed templom elődjét a 11. században építették, sorsáról több adat nem ismeretes.

● Három magyar szent nevét viselő falu (Mátraszentimre, Mátraszentlászló és Mátraszentistván) egyházközsége régi helyi hagyományokat követve a Szt. István kultusz felélesztésén fáradozik. Tavaly is sok turista vett részt az augusztus 20-i ünnepségeken, idén az ünnepi szentmisén kívül egyházzenei-irodalmi áhítatot tartottak neves művészek közreműködésével, jövőre még fényesebb ünneplésre számítanak a templom építésének 50. évfordulója alkalmából.

● A pápa szeptember 24-én az általanos kihallgatáson magyarul köszöntötte a jelenlevő Barcsi híveket és egy pécsi kórus tagjait.

Cserkészélet

CSERKÉSZÜTON! LOURDES FELÉ

A magyar cserkészek idei Európa-körútján résztvevők, hazaérkezve számoltak be útjukról.

Július 2-án 29 fiú és leány — részben tengerentúlról — indult el erre a szép útra. Útjuk Münchenből *Türkheimbe* vitt, ahol résztvettek egy kétnapos előkészítő táboron. Aztán elindult a karaván. *Zürichben* a Magyar Házban vartak bennünket ottani cserkészeink. Innen indultunk *Grindelwaldba*, a nagy hegyek közé. Az eső ellenére is végig vándoroltunk a hegyi utat a gleccserek tövéig, vendéglátónk, Irányi Bélabá vezetésével. Búcsúzva a szép hegyektől *Perlenbe* jutottunk, ahol P. Dér János atya szeretetét élveztük. Innen vitt tovább utunk az egyik fő állomásunkra, Genfbe, — illetve a genfi tó partján fekvő *Miesbe*... Erzsébet nénihez. A tó partján pihentük ki az eddigi út fáradalmait. Mert most egy hosszú útszakasz állt előttünk.

Dél-Franciaország legszebb részein keresztül robogtak velünk a fürge kis buszok. Megálltunk *Avignon* ősi váránál, majd tovább igyekeztünk *Montpellier* felé. Éjszakai szállásunk egy ősi kolostor tövében, *Gignacban* volt. Festői vidék, hegyek között egy sziklák közé épült kis község, ahol a Szent József karmelita kolostor főnöknője fogadott bennünket. Itt volt a szállásunk. Este meghallgattuk a nővérek zsolozsmáját, amely gyönyörű, több szólamú énekekből állt. Másnap búcsút véve tőlük, érintve *Montpellier-t*, jót fürödve a tengerben, indultunk tovább *Pauba*. Ez már Lourdes közelében fekszik. A Zolnay család jóvoltából szerető gondoskodással fogadtak bennünket.

Másnap azután következett utunk fő célja *Lourdes*. Nagy-nagy lelkesedéssel mentünk a híres búcsújáró helyre. Lourdes ezrek és ezrek reménye. Milyen meghatódva néztük végig a betegkörmenetet, majd este a gyertyás körmenetet. Azt hiszem a résztvevőknek egész életre nagy élmény marad a lourdesi látogatás. Késő éjjel érkezünk vissza *Pauba*. Másnap, vasárnap, szentmise után, az Atlanti-óceánban fürödtünk. Este búcsútábortűz Zolnayéknál. Könnyes szemmel búcsúztunk barátainktól s visszafelé ismét a karmelita nővérek vadregényes kolostoránál töltöttük az éjszakát. Következő állomásunk *Lyon* volt. Itt Fülöp atya várt bennünket. Esti séta a városban, majd közös vacsora. Sajnos másnap, reggeli után már indulni kellett tovább! Hiába, hosszú az út... *Metz*-ben megnéztük az ősi katedrális, majd megebédelve, tovább indultunk *Luxenburgba*. Itt az ifjúsági szállóban aludtunk. Másnap vá-

rosnézés és fürdés volt a program, este tábortűz. Reggeli után *Trier* városát kerestük fel, hogy megcsodáljuk a székes-egyházat. Délután *Bad Salzingban* kötöttünk ki, Sipos Tibor báék tanyáján. A közeli kis erdőskében vertük fel sátrainkat. Azután irány a várak! A *Rajna-kanyar* festői részén néztünk meg egy romantikus ősi várat. Gyönyörű volt a kilátás a Rajna-kanyarra. Este a mainzi magyar cserkészek tábortűzén vettünk részt. Másnap délelőtt hajókirándulás a Rajnán, láttuk a híres Loreley sziklát! Kora délután már *Mammheimben* jártunk, ahol Pavlákovich Misibáék kis tavi háza volt a tanyánk. Nagy úszással, fürdészel és este kedves tábortűzzel zártuk le a napot. Éjszákára Dobi Imrécék *Bensheim-i* háza adott szállást nekünk. Reggeli után elbúcsúztunk tőlük, azután *Heidelberg* városát néztük meg Irmey Monika kalauzolása mellett. Estére értünk vissza *Türkheimbe*. Itt egy napos pihenést tartottunk és július 22-én estére érkezünk meg *Münchenbe*.

Csodálatos, élményekben gazdag, szép körút volt!

Öregcserkész

BUDAVÁR CSERKÉSZTÁBOR MENNERSBERGEN

A mennersbergi erdő őzei és nyulai riadót fújtak július 26-án, mikor is a magyar cserkészek népes hada megszállta az erdőt, hogy felüsse nyári nagytáborát.

Sokan jöttek sok országból! Pár óra múlva már zengett az erdő az énektől. Ismerősök, régi barátok találkoztak össze egész Európából. De sokan a tengerentúlról jöttek. Svájciak, osztrákok, olaszok, hollandok, belgák, franciák, angolok máris vidáman társalognak egymással — magyarul! Mert hát természetes, hogy itt mindenki magyarul beszél. Mindez persze a cserkészeten kívül a jó szülőknél, nagyszülőknél köszönhető, meg hát a gyakori hazalátogatásnak.

Idén a nyári nagytábornak különleges szerep jutott, megemlékezni Budavár visszavételének 300 éves jubileumáról! A tábor bevezető tábortűze adta meg az indítást: egy szép egyenruhás jeles vitéz felolvasta a keresztény seregek felhívását a szent háborúra. A tábortűz végén aztán megjelentek a török hadak képviselői: basák, pasák háremhölgyek kíséretében, vidám zeneszóval, nagy derűltség közepette. Ez a vidámság jellemezte végig a tábor hangulatát. Aztán nagynehezen nyugovóra tért a társaság s másnap kezdetét vette a tábori élet.

A tizenkét nap gyorsan elrepült felettünk. Hála Istennek, esőt alig kaptunk! Sportversenyek, vidám kirándulások, fürdés szerepeltek a napi műsoron. Végül is, egy hetes előkészület után, — augusztus 2-án, megvívtuk Buda várát! Azaz a török csapatok védte bärnhofi tanyát, melyet Budavárra varázsoltak. A keresztény seregek élén Lotharingiai Károly és Max Emanuel fővezérek méltó utódai támadták a várat! „Víz”-bombák robbantak, véres paradicsomlé folyt a vitézek ruháin, míg hosszas támadások és ellentámadások után — a keresztény csapatok bevették Buda várát! A nemes lelkű vitézek szabadon engedték a török foglyokat, — sőt még az elesettek is feltámadtak és közös győzelmi énekekkel fejezték be a nagy csatát. Este azután a Budavár tá-

EGY MONDATBAN

A Vatikáni Rádió több mint 250 dolgozójának képviselői ünnepélyes szentmisével emlékeztek meg szeptember 29-én *Szent Gábor arkangyal*, a vatikáni Rádió és minden tömegtájékoztatói eszköz védőszentjéről. A szentmisét Bernadin Gantin bíboros, a Püspöki Kongregáció prefektusa mutatta be. Homiliájában azt kívánta, hogy a Vatikáni Rádió munkatársai mindig örömmel hirdessék a három arkangyal által jelképezett erényeket: Mihály hűségét és bátorságát, Gábor reményét és örömet, Raffael békéjét.

● Nagyboldogasszony ünnepén 250 ezer ember gyűlt össze *Czenstochowában* Lengyelországból és 20 másik országból. Az ünnepi szentmisét Bernard Law bostoni érsek mutatta be, a szentbeszédet Glomp kardinális mondta.

● II. János Pál pápa *Fancesco Colasuonno* érseket nevezte ki a kelet-európai országokra szóló rendkívüli ügyekkel megbízott apostoli nunciussá, felváltva Luigi Poggi érseket. Colasuonno érsek részt vett július 8-án Lékai bíboros temetésén Esztergomban.

Az újságíró feladata

Jean Marie Lustiger, párizsi bíboros-érsek, nemrégiben újságírók előtt tartott előadást. A nagy élettapasztalattal rendelkező főpásztor, — aki mint ismeretes, lengyel-zsidó származású és 14 éves korában tért át a katolikus hitre — előadása tengelyébe „az igazán jó hírt”, az evangéliumot állította. „Az újságíróknak — kezdte fejtegetéseit a bíboros — az igazság szolgálatára kell szentelniük életüket. De vajon az igazság eszközei tudnak-e lenni akkor is, amikor az igazság népszerűtlen? Vagy pedig csak azzal törődnek, hogy jól eladják 'portékájukat'? Ma az újságíróknak olyan szerepet kell betölteniük, mint az elmúlt századokban a szenteknek”. A személytelenülő technológia veszélyeiről szólva a bíboros megállapította, hogy olyan világnézet szerint kell irányítani az embert, amelynek segítségével megtalálja igazi helyét a világban, majd így folytatta: „Mit akar az ember? Hatalmat, pénzt vagy szeretetet? A mi feladatunk, mivel keresztények, Krisztus tanítványai és egyháza vagyunk, hogy közöljük: minden ember, akár hívő, akár hitetlen, akár szegény, akár gazdag, akár most született, akár haldoklik: szent, mert Isten a saját képére és hasonlóságára teremtette. Az evangélium, 'az egyedül igazán jó hír', mely megváltoztatta a világ arculatát, az hogy Isten közénk jött. Isten szava 30 évszázadon keresztül, mint egy bölcsőben, megmaradt a Földközi-tenger medencéjében, de most, az informatika korában, elérkezett az alkalmas idő a teljes evangelizálásra. A tájékoztatás feladata, hogy közölje az emberrel ezt az igazságot és a tömegtájékoztató alapszabályává tegye” — mondotta a francia bíboros. (M. K.)

bortűznél elevenítették fel a régi dicsőséget: „Él magyar, áll Buda még!”

A tábor befejező napjai szinte csak perceknek tűntek. A búcsúzás napján könnyezve álltunk körül a táborkeresztet... Hej, elmúlt a tábor s haza indult a cserkészek hada, hogy még sokáig emlékezzék a nyári táborra. De máris tervezték a jövő találkozást, a Mátra téli táborát, az Achensee partján. Integteve mondogatták, amikor elindult a nagy autóbusz: A viszontlátásra!

K — y

● Október 7-én nyitották meg *Kalkuttai Teréz anya nővéreinek házát* Kubában, amelyre Fidel Castro Teréz anya kubai látogatása alkalmával adott engedélyt. Teréz anya nővérei 320 házat tartanak fenn a világon, 75 országban. (Magyarországon miért nem? Szerk.)

● II. János Pál pápa franciaországi útja során meglátogatta Lyont, Taizé-t, Paray-le-Monial-t, Ars-ot és Annecy-t. Ez volt a pápa harmadik franciaországi s egyben 39. külföldi útja; legutóbb 1983-ban a Lourdes-i kegyhelyet látogatta meg.

● A pápa szeptember 5-én fogadta annak a Kolloquiumnak résztvevőit, akik résztvettek a „Tudomány, filozófia és teológia” nevű párizsi tudományos társaság és a Kultúra Pápai Tanácsa által rendezett római értekezleten. A téma a hit és a tudományok egymáshoz való viszonyulása volt.

● II. János Pál pápa szeptember 14-én felhívta a Castal Gandolfo-i pápai nyaraló előtt a figyelmet az október 27-én *Assisiben* megtartandó imatálalkozóra, amelyre meghívta a különböző vallások képviselőit. Egy későbbi beszédében az egymással harcban álló csoportokhoz fordult: tartsanak ezen a napon fegyverszünetet és gondolkozzanak el harcuk indítóokain és motívumain.

● A Vatikán jelentése szerint a kínai Népköztársaságban a katolikus egyház hét papnevelő intézetet nyithatott. Ezen felül üzembehelyezhettek néhány szerzetesek vezette kórházat is.

● Mária mennybemenetelének ünnepén újra felcsendült a harangzó *Peking három templomában*, 28 éves hallgatás után. Az Új-Kína hírügynökség jelentése szerint évente négyszer szólalhat meg a harangok: húsvétkor, pünkösdkor, Mária mennybemenetelének ünnepén és karácsonykor.

KÖNYVESPOLC

NYUGATI MAGYAR ESSZÉÍRÓK ANTOLÓGIÁJA

A nyugati magyar költők-, és szépprózairók antológiája után szinte természetesen következett a Nyugaton élő magyar esszéisták antológiájának megjelentetése. Annál is inkább, hiszen a külhoni magyar irodalom legerősebb, legtermékenyebb ága, — amint ezt már többen megállapították — éppen az értekező próza, az esszé és tanulmány felé mutat. Semmi sem mutatja meggyőzőbben a gazdagságot, mint a mostani, Borbándi Gyula szerkesztésében és válogatásában közreadott szép gyűjtemény, amely csaknem félezer oldalon 21 nyugati esszéíró értekezését tartalmazza. Pedig, minthogy az antológiába elv-szerűen csak élő írók munkái kerülhettek, így kimaradtak az elmúlt másfél-, két évtizedben meghalt olyan jelentős esszéisták, mint Kerényi Károly, Fenyő Miksa, Kovács Imre, Cs. Szabó László, Dénes Tibor, Ignótus Pál, hogy csak a leghamarabb eszünkbejutokat említsük. Így is a kiadó, illetve a szerkesztő szükségesnek látta, hogy a nyugati magyar értekező prózát két kötetben mutassa be. A mostani gyűjteményt ugyanis nemsokára, talán már a tavaszon követni fogja a „Nyugati magyar tanulmányírók antológiája”. Ez is, mint az előzőek megjelentetése az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem eléggé nem méltányolható érdeme.

Sz. J.

A könyv ára fűzve 46.— sfr., kötve 56.— sfr. Megrendelhető: Büchergilde, Mühlestegrain 18, CH-4125 Riehen.

A Magyar Cserkészszövetség Európai Kerülete örömmel hirdeti meg csapatai, cserkészei számára a karácsonyi szünetben rendezendő

TÉLI TÁBORÁT

A téli tábor MÁTRA HEGYSÉG elnevezést kapja. — Időpont: 1986. december 26-tól 1987. január 6-ig. Hely: **Achenkirch am Achensee** in Tirol. Hotel Skolasztika. Achenkirch az ausztriai Tirol egyik festői helyén, Innsbruck közelében van.

Csapatokban és szövetségben élő cserkészeinknek jelentkezni lehet a csapatparancsnokoknál, vagy a kerület központjában: Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81, Telefon (089) 98 26 37/38.

Kívánatra részletes ismertetőt küldünk.

A cserkészszülők részére elhelyezésről az achenkirchi utazási iroda gondoskodik. A-6212 Maurach am Achensee.

Európai Cserkészkerület

A Magyar Gimnázium hírei

Egy évi szünet után újra jelentkezik a „kastli krónikás”. Sokan hiányolták a rendszeres beszámolót iskolánkról, sok szülő elmondta, hogy ezek nélkül a beszámolók nélkül, nem is tudott volna intézetünkről.

Mint minden évben, ezidén is nem egy olyan diák és diáklány volt, aki nem tudta kivárni a szünet végét. Napokkal a hivatalos tanévkezdés előtt már megjelentek a faluban, s ha még nem is költöztek be az internátusba, mégis „körülnéztek”, mi újság van.

Bizony, elég sok! A legnagyobb hiányt a nővérek kiválása jelentette a leányinternátusból. Persze, ezt nem úgy kell érteni, mintha nem sikerült volna helyükre derék, megfelelő nevelőket kapnunk, de a 18 éve itt dolgozó, nagy szeretetnek örvendő nővérek különösen azoknak hiányoztak, akik hosszabb idő óta itt vannak intézetünkben. A nővérek önfeláldozó munkájáért itt is szeretnék köszönetet mondani. A leányinternátus vezetését Nyíri Éva vette át, mellette Török Viola és a már eddig is itt működő Magyarosy Diána foglalkozik a lányokkal. Egy másik munkatárs, Frau Schwerdt, elsősorban a betegekkel fog majd törődni, de — természetesen — szükség esetén más munkába is „beugrik”. — Sajnos alig egy hét múlva az egyik nevelőnő beteg lett, s így amúgyis kis létszámú csapat még jobban megcsappant. Szerencsére azonnal kaptunk segítséget Schäfer Katalin személyében, aki ugyancsak a leányinternátusban kapott alkalmazást. Nevelési munkája mel-

lett előreláthatóan a kézimunka tanítását is át fogja tudni venni. Az új gárda igyekszik a nővérektől átvett vonalat továbbfolytatni, úgyhogy nem lehet többször beszélni.

A fiúinternátusban csak egyetlen változás történt: a „kis-internátusban”, ahol eddig Magyarosy Diána dédelgette a kicsiket, Kurin György vette át a munkát; így a „Gyuri bácsik” száma az internátusban háromra emelkedett!

Nagy szenzációt jelentett a növendékek számára az új étkezési rend is: a tanév kezdetével bevezettük a „kantin-rendszert”. A fiúk és lányok egy bizonyos kereten belül maguk választják az étkezés időpontját; fiúk és lányok közösen étkeznek. Persze, ezt az elvet pl. a reggelinél technikai okokból nem lehetett teljes egészében megvalósítani, de később talán ez is megoldódik. — A konyha új főnököt kapott, Schäfer Sándor személyében. Jóízű főztje, változatos menüi máris kivívták a diákság megelégedését.

A tanári karban is történt némi kis változás. Iskolánk régi, „oszlopos” tagja, Horváth István, most érte el a nyugdíjkorát. Munkájának méltatására később fogunk visszatérni. Szinte szerencsés véletlen, hogy helyébe egy magyarul és németül egyaránt tökéletesen beszélő latin-történelemszakos tanárt találtunk: Oláh Györgyöt. A francia-órák is „új gazdát” kaptak: a tanév elejétől Nánovszky Ilona tanítja ezt a nyelvet iskolánkban.

A diákság hivatalos „bevonulása” szeptember 13-án volt. Előtte pót- és kiegészítővizsgákat tartottunk, kisebb-nagyobb sikerrel. Szeptember 14-én, vasárnap, hangzott el aztán a hivatalos „Veni Sancte” az igazgató ajkáról, s 230 diák kapcsolódott bele a Szentleket hívogató énekbe. A szentbeszédben az igazgató egy régi szokásra hívta fel a figyelmet: a diákok füzetik első lapjára ezt a latin mondatot írták, „In nomine Dei!” — Isten nevében kezdjük ezt az évet, s az Ő erejében akarjuk majd be is fejezni.

A tanévnyitó ünnepség szept. 15-én, 9 órakor kezdődött. A megnyitón az igazgató a diákokat összefogásra, „szolidaritásra”-ra hívta fel, a közös iskolai és nevelési célok elérésére.

Alig kezdődött meg az iskola, máris egy „fénypontra” tekinthetünk vissza: egy héttel a tanévnyitás után, szeptember 21-én, Jung Tamás nagybecskereki és Irányi László, a külföldön élő magyarok püspöke, Máriacellben pappá szentelte iskolánk volt növendékét, Molnár Ottót. Az iskola képviselőjében az igazgató vezetésével két diáklány, Szabó Cecilia és Mészáros Enikő, valamint két diák, Körbl József és Jakobszen Gábor vett részt a felemelő szertartáson és az azt követő ünnepségen. Bár minél több fiatal követné példáját!

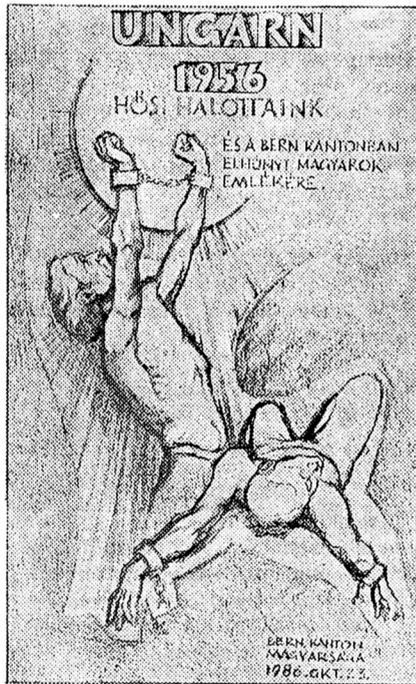
Sajnos, azt is meg kell jegyeznem, hogy egyik-másik jelentkezett diákok, anyagi okokból, még nem tudtuk véglegesen felvenni. A szűk anyagi lehetőségeket alaposan meg kell vizsgálni, nehogy nehézségek támadjanak az iskola és az internátus ellátásában. S így nem egy növendék még türelmetlenül várja, vajon sikerül-e még ebben az évben bekerülnie az iskolába.

Hátha olyan olvasó is akad, aki segíteni tud!

A kastli krónikás

Amely fának ágai terhesek gyümölcsevel, aláhajlanak; az üres veszők mennek tudáron.

Pázmány

Az 56-os magyar forradalom hősi halottainak Bern-i emléktáblája, amelyet október 24-én lepleztek le.

Az élet könyvéből

FRANCIAORSZÁG

Molnár Ottó első szentmiséjét október 19-én mutatta be a párizsi magyar misszióban, mivel először szülőfalujába vitte papi áldását. — Hivatalos beiktatása november 9-én lesz. Már most meghívom kedves híveinket. Kérem, senki se hiányozzék erről a nagy napról és az újmisési papi áldásáról. Ezután itt marad nálunk. Mi kapjuk meg nagy ajándék képpen ifjú lelkipásztori működését.

Ruzsik atya

NÉMETORSZÁG

Mannheim: Halottaink: Ferenc Jenő (Freiburg) nyári szabadságra ment le a Bácskába. Ott érte Isten örökkévalóságába hívó szava. Bácskában temették el szeptember 6-án; — **Rausch Margit**, 81. életévében szeptember 25-én Mannheimben elhunyt. Becséről származott közénk és amíg ereje és egészsége engedte szívesen jött hívó közösségünkbe.

Testvéri szívvel gondolunk rájuk és foglaljuk őket imádságos megemlékezésünkbe.

München: Keresztsgében részesültek: Juhász Orsolya, Juhász László és Kánya Éva kisleánya, szeptember 14-én Münchenben; — **Juhász Csaba**, Juhász László és Kánya Éva kislánya, szeptember 14-én Münchenben; — **Murmann Olivér Dániel**, Murmann László és Gyurcsányszky Gabriella kislánya, született június 3-án Münchenben, keresztelték szeptember 14-én ugyanott; — **Gergely Attila Christopher**, Gergely Tibor és Kerekes Erika kislánya, született 1985. október 28-án Morges/CH. Keresztelték 1986. szeptember 21-én Münchenben.

München: Halottaink: dr. Huszovszky Lajos, 91 éves korában, 1986. július 11-én Münchenben meghalt. Temetése 1986. július 16-án volt a müncheni Nordfriedhofban.

BERNI FARSANGOK

Mint minden évben, az idén is megrendezte a berni magyar katolikus misszió farsangi estjét. A farsangi est tiszta bevételét minden alkalommal jótékony célra fordítjuk. Tavaly kb. 2.000 Frankot küldtünk a messi idegenben nagyon nehéz körülmények között működő misszionáriusaink és nővéreink áldozatos munkájának megkönnyítésére.

Az idén három célra adakoztunk: az Erdélyben élő magyaroknak, Misszionáriusainknak és az októberi forradalom 30 éves jubileuma alkalmából a Bernben felállított emlékműre.

Ezúton mondunk hálás köszönetet kedves vendégeinknek, akik az est folyamán szívesen látogatták az izes magyar házikészítményekben bővelkedő büféket, a felajánlott tombolatárgyakért, hölgyeinknek finom ételkülönlegességeikért és minden egyéb önzetlen segítségért, ami lehetővé teszi, hogy jótékony célú farsangi estünk évről-évre jobban sikerüljön. — A viszontlátásra 1987. február 14-én. A missziótanács

H i r d e t é s e k

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségéről ismert árúinkat nemcsak Németországban, hanem Amerikában és Kanadában több tizezer honfitárs vásárolja és fogyasztja.

RENDELJEN ÖN IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—
Ha elégedett, mondja el barátainak!		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. "Szegeci" paprikás szalámi		32.—
Finom "Debreceni"	1 kg	18.—
Paprikás "Pusztá" szalámi	1 kg	18.—
Krakau paprikával v. nélküle	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.—
Sonkaszalámi Pol. Árt. 90 % sovány		22.—
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—

Rendeljen próbacsomagot!

Hat különféle csemegeárú összesen 2 1/2 kg **csak 49.—**

Üzemünkben minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!

Szállítunk utánvételt vagy számlára.

VIKTOR PÁL

hentes - mester

7063 Welzheim, Lerchenstr. 29

Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

Megismerkednék házasság céljából 45 éves korig, intelligens, komoly gondolkodású férfival. 26 éves, magas, vékony, barna, házias nő vagyok. Válaszokat a „közgazdasági egyetemre jártam” jelígre kérem a kiadóba.

Nyugat-Németországban élő magyar nő (29) keres levelezőpartnereket magyar vagy német nyelven. Választ „Barátság” jelígre a kiadóba kérek.

Nyugat-Németországban élő, 56 éves, 160 cm magas rk., érettségizett, zenét, utazást, természetet szerető özvegy asszony hasonló érdeklődésű, káros szenvedélytől mentes komoly özvegy férfi ismeretségét keresi 65 éves korig. Fényképes választ „Rózsacsokor” jelígre a kiadóba kér.

Magyarországon élő 42 éves autószerelő, önálló kisiparos, saját ingatlanal rendelkezik. Megismerkedne házasság céljából német állampolgársággal rendelkező hozzáillő hölgygel. Választ a kiadóba „Megértés” jelígre kér.

Miskolc Görömbölytapolca európai hírnő termál gyógyfürdőn telek eladó. Megvásárolható magyar állampolgár részére vagy kitelepített visszatérőnek. Bővebben: Ladislaus György, Neuffenstr. 18, 7000 Stuttgart 1.

31 éves, 170 cm magas csinos budapesti lány hozzáillő férjet keres. Leveleket „Valentin” jelígre a kiadóba kérünk.

Münchenben élő, angolul, németül, magyarul beszélő amerikai üzletember állást keres. Válaszokat Postfach 71 01 02, 8000 München 71-re kérünk.

45 éves, 174 cm magas, 70 kg, jó megjelenésű, intelligens, rendezett körülmények között élő, irodalom, zene, sport és természetkedvelő férfi, jóalakú, kiegyensúlyozott hölgy ismeretségét keresi lehetőleg Dél-Németország területéről. Választ „Stuttgart” jelígre a kiadóba vár.

Kereselek barátom számára 50/170/70 intellektuelli, német állampolgár, házias, művelt magyar hölgyet élettársnak. Jelíge: „Spätsommer”.

H A Z A I H E N T E S Á R Ú

	DM
1 kg Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg Véréshurka rizsával	12.—
1 kg Májashurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14.80
1 kg Tokaszalonna	10.80
1 kg Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Füstölt borda	12.—
1 kg Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvételes.

5 kilón felüli rendelésnél portómentes.

Külföldre nem szállítunk!

MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

● Justinus pátriárka, a román ortodox egyház feje 76 éves korában elhunyt. 1977 óta állt egyháza élén. Az Apostoli Szentszék és a pápa ismételt szót emelt a Rómával egyesült keleti rítusú katolikus egyház megszüntetése ellen. Mindaddig hiába követelték az önálló egyházszervezet visszaállítását.

● Alexij, tallini metropolita — Tallin püspöke — lett Leningrád és Novgorod metropolitája, a moszkvai pátriárka után a második ember az orosz ortodox hierarchiában.

HIRDETÉSEK

Budapesti kétszobás, 62 m²-es, tehermentes örökklakás áron alul eladó. Központi fekvésű, magasföldszint, telefon. Megvásárolható magyar állampolgár részére, vagy kitelepített visszatérőnek. Bővebbet: Stuttgart 0711 / 53 51 98 telefonon az esti órákban.

Magyar munkások! Tiszta népi forradalmunk 30. évfordulója alkalmából megjelenik verseskötetünk: **Társadalmon kívül** címmel. Ára: Skr. 110.—, DM 35.— vagy US \$ 20.—, portóval. Megrendelhető: Tóth G. Lajos, Postgiro Nr. 400 26 17-1, Göteborg, Schweden címen.

FORDÍTÁS

Műszaki, tudományos és egyéb szövegek, okmányok, hitelesített fordítása magyarra/németre, kedvező áron, legrövidebb határidővel. — Ficsor László okl. mérnök, Rheinhausenstr. 10, D-4130 Moers 1. Telefon (0 28 41) 3 34 72.

NEMZETŐR KÖNYVEK DM

Tollas Tibor: Forgószélben
Válogatott versek, 250 old. fűzve 30.—
vászonnkötésben 38.—
Fehérvári István: Szovjetvilág Magyarországon 1945—1956 fűzve 35.—
keménykötésben 45.—
Szolcsenyicin: Gulag csak II. kötet.
Oroszból fordította Sente Imre. 30.—
Rozanich István: A másik partról (versek) fűzve 12.—
Dálnoki Veress Lajos: Magyarország honvédelme a II. világháborúban (3 kötet) vászonkötésben 80.—
Megrendelhető a könyv árának beküldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88, D-8000 München 50, BRD címen.

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállalt fordításokat magyarra/németre és németről magyarra. Postfach 162, D-8000 München 1. — ☎ (0 89) 53 02 35.

„TÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. Bayer

Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (0 89) 1 29 63 93 DM

Egri Bikavér	7,30
Alföldi Olaszrizling I.	5,70
Alföldi Kékfrankos I.	5,70
Abasári Rizling 0,7	5,95
Debrői Hárslevelű	6,80
Badacsonyi Kéknyelű	7,20
Badacsonyi Szürkebarát	7,30
Soproni Kékfrankos	6,80
Villányi Burgundi	7,30
Hajósi Cabernet	7,30
Boglári Olaszrizling	6,—
Boglári Kékfrankos	6,—
Boglári Cabernet-rosé	6,—
Csopaki Rizling	6,80
Zöldszilváni	7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cseresznye pálinka	24,50
Szilvapálinka	17,50
Kosher Szilva pálinka 0,8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters 0,5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 27,—
Csabai	kg 25,—
Gyulai	kg 23,—
Házi kolbász	kg 19,—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3,60
Nagykoktatás	1/2 kg 3,50
Paprika káposztával	0,7 lit 4,90
Hegyes eróspaprika	4,90
Hegyes csipőspaprika	4,90
Disznósajt	kg 12,50
Véres-, májashurka	kg 13,—
Gulyáskrém tubusban	1,80
1 kg desszert szaloncukor	16,—

— Üvegárút is szállítunk —

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
Jelleg portóval DM 5.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétseros) sor DM 16.—
Keretben megkezdett 5 em-entéért DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Egymásután háromszoros hirdetés esetén 10 % kedvezmény.

Egymásután hatszoros hirdetés esetén 20 % kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Egész Nyugat-Európában olvassák lapunkat honfitársaink!

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

ART

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúltra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítványoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk:

Trans COOP, Honvéd utca 28

7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagements S. A.

2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Vervier

CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

☎ Kedvezményes áron kapható! ☎

HIRDETTEM AZ IGÉT!

A könyv tartalmazza Mindszenty legfontosabb körleveleit, írásait és beszédeit, amiket harcban a megszállókkal írt vagy mondott, valamint felejtethetetlen körútjain a világban szétszórt magyarokhoz intézett. A 60 oldalas bevezető tanulmányt Közi Horváth József írta.

— Legszeb ajándék! —

Ára DM 20,— vagy \$ 10,— + portó.

MAGYAR KÖNYVNAPOK MÜNCHENBEN

1986. november 29-én és 30-án

Árusítással egybekötött

KÖNYV ÉS HANGLEMEZ KIÁLLÍTÁS

rendezünk a HOTEL EDEN dísztermében

(Arnulfstr., szemben a Hauptbahnhofgal)

Magyar élelmiszer különlegességek

BAYER OSZKÁR, Kreitmayerstr. 26

Mindenkit szeretettel vár a

MUSICA HUNGARICA, Rümmanstr. 4

8000 München 40, Telefon: (0 89) 30 50 43

Bemutatjuk újdonságainkat: DM

Mítchel: Elfújta a szél I-II.

kedvezményes áron 60.— helyett 40.—

Gulácsy I.: Fekete völgyek 30.—

Gulácsy I.: Nagy Lajos király 35.—

Herczeg F.: Férfiszív, Az aranyhegedű,

Huszt! Huszt! 24.—

Herczeg F.: Gyurkovics család 20.—

Moldova: A pénz szaga 16.—

(kamionos regény)

Galgóci: Vidrvas 20.—

Tövismadarak — Dornenvögel (570 o.) 60.—

Maurier: A Manderley ház asszonya 20.—

Irwin Shaw: Oroszlánkölyök I-II. 24.—

Szótárak, nyelvkönyvek, nyelvtanító

kazetták, hanglemezek, kazetták

gazdag választékban.

Kérje díjtalan katalógusunkat!

1 kg Ia minőségű szaloncukor 18.—

1 kg Ia csokoládés szaloncukor kb 18.—

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag

KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Sfr.

Brestyánszky: Kovács Margit (nagy

képes album) 85.—

Harsányi Zsolt: Mathias Rex 50.—

Gulácsy Irén: Fekete völgyek 37.—

Pauler Gy.: A magyar nemzet története

az Árpád-házi királyok alatt I., II. 80.—

Krudy: Pesti nőrabló 16.—

Lengyel: Kossuth Lajos öröksége 15.—

Nefzawi: Illatos kert (a szerelem

kultúrája) 68.—

Németh L.: Homályból homályba I-II. 33.—

Nemeskürty: Önfia vágta sebé 16.—

Passuth: Hétszer vágott mező 40.—

Takáts: Régi magyar nagyszónokok 21.—

Magyar szólások és közmondások 44.—

Moldova: Elhűzódó szüzesség 22.—

Szilvási: A néma 39.—

Tamási Áron összes novellái I-II. 39.—

Simon István: A magyar irodalom 16.—

Világirodalmi kisenciklopédia I-II. 93.—

— Minden Krudy, Német L., Nemeskürty,

Passuth, Moldova, Szilvási könyv raktáron.

Kérje katalógusunkat! Válaszkupon ellenében:

Európában Sfr. 2.—, Tengerentúlról

rep. postával Sfr. 6.— értékben. Kérjük

mellékelni postai költségére.

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag

Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein/Schw.

☎ 0 61/46 59 02, külföldről: 0041/61 46 59 02

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

Oberföhringer Str. 49.

D-8000 München 81

Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:

a Magyar Kat. Főelkésztség.

Főszerkesztő: P. Szőke János.

Felelős szerkesztő:

Fejős Ottó.

*

Redaktion und Herausgeber:

die Ungarische Oberseelsorge,

Oberföhringer Str. 49

8000 München 81.

Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Chefredakteur: P. János Szőke.

Verantw. Redakteur:

Ottó Fejős.

Abonnement: DM 18,— pro Jahr und

nach Übersee mit Luftpost DM 28,—.

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkek

szek terjesztik, ők küldik szét és ná-

tuk is kell előfizetni!

Tengerentúltra, vagy ahol nincs ma-

gyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi

az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 18,—

vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúltra légitárral DM 28,—

Lapzárta: minden hónap 15-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,

Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage

liegt bei: Rundschreiben. — A kiadvány

egy részéhez körlevél van mellékelve.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK

FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bank-

kontónkra, hanem Postscheckkontónkra

kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge — Son-

derkonto — München, Postscheckamt

München, Konto-Nr. 606 50-803.

AGAPE KIADVÁNYOK

Újvidéken (Jugoszlávia) AGAPE néven

katolikus kiadó működik. Kiadványait min-

denkinek szeretettel ajánlja. Az eddig meg-

jelent kiadványok közül kaphatók:

Agape, folyóirat (megjelenik minden DM

páratlan hónap végén) évi előfizetés 10,—

Isten népének története (Biblia kép-

regényben. Eddig megjelent 21 füzet)

egy-egy füzet ára 2,20

Antal testvér (Páduai Szent Antal

élete képregényben, színes, 72 old.) 4,—

Nigg-Schneiders: Assisi Szent Ferenc

és világa (142 old., 72 színes képpel) 17,—

Malinski-Bujak: II. János Pál (210 o.,

111 fekete-fehér és 42 színes képpel) 17,—

Képes Biblia 20,—

C. B. de Gaszold: Imák a bérkárból 3,10

A keresztfához megyek (Keresztutak

gyűjteménye) 5,—

Harmath K.: Megváltásunk szent

éve (broúra) 1,—

I. Loidl: A fatimai látnokok (bros.) 1,—

Ezenkívül kaphatók még természetből vett

motívumú levelezőlapok (és fél levelezőlap-

nagyságú képek) bibliai vagy más aforiz-

mával; katolikus zsebnaptár és falnaptár.

A kiadó címe: AGAPE, Cara Dusana 4,

YU - 21000 Novi Sad, Jugoszlávia.

AZ AGAPE szívesen vállal mindennemű

nyomdai előkészítést vagy nyomtatást Ju-

goszláviában, a nyugatiakhoz képest igen

méltányos áron!

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Napi jegyzetek,

480 o., vászon k. DM 32,— \$ 15,—

Mindszenty József: Hirdettem az Igét

(1944—1975). — 300 oldal, vászon-

kötésben DM 20,— vagy \$ 10,—

Kardinal Mindszenty: Erinnerungen,

4. kiad., váz. köt., DM 40,— \$ 22,—

Közi Horváth József: Mindszenty

biboros, zsebkönyv DM 6,— \$ 4,—

Hermann Egyed: A katolikus Egyház

története 1914-ig. Az egyetlen modern

magyar egyháztörténet. 582

oldal. DM 32,—

Az irodalom világa. Irodalomelméleti

alapvetés, 100-nál több versillusz-

trációval, kb. 300 oldal, vászon kö-

tésben DM 20,— \$ 10,—

Szamosi József: Máriacelli emlé-

könyv, képes kalauz 48 képpel,

ebből 32 színes DM 12,— \$ 6,—

Szállításnál + portóköltség.

Megrendelhető:

az „ÉLETÜNK” kiadóhivatalánál

Oberföhringer Str. 49

D-8000 München 81 W. Germany

SZALONCUKOR

csokoládé fondant
vagy csokoládé zselé
töltelékkel

1 kg DM 15,80

Rendelés 5 kg-tól portómentes.

Rendeljen idejében levelezőlapon

vagy telefonon 17.00 órától).

Hétvégén egész nap.

ROLAND WELKENS
Robert Bosch Str. 12 b
8900 Augsburg ☎ (08 21) 70 33 72

Használja ki!

FORDÍTÁS, ASYL/NÉMETSEG,

BIZTOSÍTÁS

Évtizedes tapasztalattal hiteles dipl. +
műszaki + tudományos + egyéb fordítás:
legrövidebb határidővel + kedvező áron.
Asyl (Zirndorf előtt!) + németégi + jogi
ügyek. Előnyös autó + élet + minden
egyéb biztosítás, segély. Önállóknak kü-
lön programok! LÉVAI August, 4300 Essen,
Lehnsgrund 24. Telefon 02 01 / 71 15 82.

Németül még kapható!

Közi Horváth József: „Leben und Ster-
ben von Bischof Apor”. Bitskey Gabri-
ella,

Magyar Katolikus Misszió
Ungarische Kath. Mission
Tel: 07 11/2623786
Werastraße 63
7000 Stuttgart 1

MHC 3.350

Heilbronn
Ludwigsburg
Böblingen
Reutlingen
Schwäbisch Gmünd
Eislingen

Köntö: Landesgirokasse Stuttgart
2139711, BLZ: 60050101
Post-Scheck: Stgt. 2190704

BARÁTOM

1986
november

A „SZÉTSZÓRODTAK NAGYASSZONYA“ – Misszió értesítője

SZENTMISÉK

dec.1 - dec.31

December 7-én,	STUTTGART:	15.00-kor a Haus St.Martinus kápolnájában, Olgastr. 93 A
	HEILBRONN:	elmarad az adventi ünnepség miatt
December 14-én,	LUDWIGSBURG:	9.30-kor a Schloßkirche-ben
	BÖBLINGEN:	14.30-kor a Marienkirche-ben
December 20-án,	REUTLINGEN:	19.00-kor a St.Andreas Kirche-ben
December 21-én,	STUTTGART:	15.00-kor a Haus St.Martinus kápolnájában, Olgastr. 93 A
December 24-én,	STUTTGART:	22.00-kor a Haus St.Martinus kápolnájában, Olgastr. 93 A
December 25-én,	STUTTGART:	10.30-kor a Haus St.Martinus kápolnájában, Olgastr. 93 A
	HEILBRONN:	15.00-kor a St.Peter- und Paul Kirche-ben
December 26-án,	SCHW.GMÜND:	9.15-kor a Leonhardskapelle-ben
	EISLINGEN:	11.30-kor a St.Elisabeth Altersheim-ben

Ha azt hiszed

Lothar Zenetti

Ha azt hiszed, hogy
valamit ésszel megragadtál,
- monja Agoston -
az a valami biztosan
nem az Isten.

Ha azt hiszed,
hogy kétségbe vontad őt,
vagy megtámadtad, visszautasítottad,
és megtagadtad őt,
biztos vagy-e abban,
hogy valóban Isten,
akit te magtagadtál?

EGY GONDOLAT erejéig tekintsünk vissza az októberi ünnepségre, s vegyük észre, hogy a múlt tragédiája nem csak tragédia, nem csak emlékezés, hanem erő, mely összetart, formál, nemesít. Erre az ünnepi emlékműsorban is ráérezhettünk, melynek sikeréért ezúton is köszönetet mondunk minden közreműködőnek.

--- o o o ---

EGYHÁZTANÁCS VALASZTÁST tartanak a Rottenburg-Stuttgart-i egyházmegyében november 16-án. Kérjük híveinket, hogy amennyiben módjukban áll, vegyenek részt saját lakóhelyükhöz tartozó plébánia választásán. Ugyanakkor ismételten felhívjuk azok figyelmét akik a Stuttgarter Magyar Misszió munkáját érdeklődéssel figyelik, hogy Stuttgartban és Heilbronnban mi is választunk Missziós Tanácsot. (Stuttgartban november 16-án, Heilbronnban egy későbbi időpontban). A többi helységek is képviseltetik magukat a Missziós Tanácsban, de ott az aránylag kis létszám miatt nem választás, hanem meghívás útján kerülnek be a tagok a Tanácsba. Azonban ezekben a helységekben is kérjük a hívek véleményét.

Az Egyházmegye hivatalos megfogalmazása szerint a Tanács a plébánossal együtt felelősséget vállal a közösségi élet jó előmeneteléért, "itt és most" szükséges határozatokat hoz és gondoskodik azok végrehajtásáról. A mi speciális helyzetünkben a lelki kész a szokottnál ugyan másabb, de hangsúlyozottabb mértékben szorul a Tanács munkájára. Ezért kérjük is, legyen szívügyük a tagok választása illetve kijelölése!

--- o o o ---

KÖNYVTÁRKLUB működik a Misszió pártfogásával. Nem zártkörű társaság, ezért világméretre való tekintet nélkül szívesen várnak minden szellemi téma iránt érdeklődőt a hónap első péntekjein 1/2 20 órakor a Westrastr.63 sz. alatt. Tervezet az előadók témáiról:

november 7: Konthur Mária és Dr.Konthur Bertalan - Erdélyi est.

december 5: Dr.Trencsényi János - Köstler Arthurról

január 16 (kivételesen): Dr.Konthur Bertalan - Magyar életindulás Erdélyben.

február 6: Mattyasovszki Zoltán - Erdélyi múzeum

március 6: Török Gyula - Babits Mihályról

április 3: Konthur Mária - Népzene 3.rész

május 8: Konthur Mária - Délamerikai magyar élet (vetített képes előadás)

--- o o o ---

ADVENTI ÜNNEPSEGET rendez szokás szerint a cserkészlet december 7-én

--- o o o ---

A STUTTGARTI MAGYAR FARSANGI BALT 1987 január 31-én rendezi a Stuttgarter Magyar Népi és Művész Egyesület a Misszió közreműködésével a Hotel SI-ben.

--- o o o ---

DIMETH TIBOR zongoraművész Liszt-zárókoncertet ad november 28-án. Érdeklődés a 0711/88 68 22 telefonszámon 15-18 óra között.

--- o o o ---

Bridzspartnereket keresnek magyarok a 0711/587 555 telefonszámon (Dr.Friedrich Klára)

C S A K M A G U N K N A K

AKIK MÁR ELMENTEK... November első napjaiban - de egész november hónapban is - többet gondolunk elhunyt szeretteinkre. Hisszük, hogy ők Istennél vannak, s így nem vesztek el - számunkra sem. Mert megmarad a szeretetük irántunk. Amikor ezeken az őszi estéken a gyertyák fénye mellett elhunyt szeretteinkért imádkozunk, ne feledkezzünk meg arról, hogy ők továbbra is szeretnek bennünket, még nagyobb, tisztább, erősebb szeretettel, mint amit akkor kaptunk tőlük, amikor közöttünk voltak.

Higyjünk szeretetükben, mely már megszabadult minden földi korláttól... Engedjük, hogy a gyertyák fénye Isten és a Benne élők örök szeretetére figyelmeztessen.

Horváth János